Пролетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Камуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

32 (7358) СУБОТА 17 лютага 1945 г. Цана 20 кап.

„Нашай няўхільнай мэтай з'яўляецца знішчэнне германскага мілітарызма і нацызма і стварэнне гарантый ў тым, што Германія ніколі больш не будзе ў стане нарушыць мір усяго свету".

(З заявы кіраўнікоў трох саюзных дзяржаў аб выніках работы Крымскай канферэнцыі)

Усебакова рыхтавацца да веснавой сяўбы

Выдатныя поспехі Чырвонай Арміі, якая громіць фашыстаў у іх звярыным логаве, натхняюць мільёны працаўнікоў савецкага тылу на яшчэ лепшую работу. Выключна вялікі палітычны і вытворчы ўздым наглядаецца цяпер і ў горадзе, і ў вёсцы. Савецкае сялянства нашай рэспублікі адказвае на гістарычныя перамогі Чырвонай Арміі баявой падрыхтоўкай да веснавой сяўбы.

Яркім прыкладам з'яўляецца сельгасарцель «Комінтэрн», Чырвонапольскага сельсовета, Магілеўскага раёна. Тут поўнасцю засыпаны і ачышчаны насенныя і страхавыя фонды. З раніцы і да цямна па дарогах снуюць падводы—ідзе вывазка на палі ўгнаенняў. Толькі з горада на свае палі калгаснікі вывезлі ўжо звыш 800 тон гною. Усяго пад яравыя культуры калгаснікі рашылі ўнесці 4.000 тон угнаенняў, у тым ліку 15 тон попелу і 3 тоны птушынага памёту. Паспяхова ідзе рамонт сельскагаспадарчага інвентару, віцьё пастромкаў, лейцаў. Тут загадзя прадугледжваецца кожная дробязь, якая змагла-б з'явіцца тормазам у правядзенні палявых работ.

Перад партыйнымі і савецкімі арганізацыямі, перад зямельнымі работнікамі стаіць задача—узначаліць і правільна накіраваць узрослую палітычную і вытворчую актыўнасць сялянства, умела спалучыць увесь комплекс мерапрыемстваў падрыхтоўкі да сяўбы. Справа гэтая выключна важная, таму што ад ступені падрыхтоўкі будзе залежаць поспех палявых работ, заваяванне высокага ўраджаю.

Вялікая ўвага павінна аддавацца засыпцы і ачыстцы насенных фондаў. Насенне—залаты фонд ураджаю, яно абавязкова павінна быць даведзена да высокіх пасеўных кандыцый. На жаль, у радзе раёнаў рэспублікі гэтая важнейшая дзяржаўная справа пушчана на самацёк. Ва ўсходніх абласцях ачышчана менш паловы засыпанага насення. Асабліва адстаюць з ачысткай насення калгасы Магілеўскай і Віцебскай абласцей. Да гэтага часу 49 калгасаў Мазырскага раёна не прыступілі яшчэ да ачысткі насення, да абмену яго на патрэбныя культуры. Наогул, у Мазырскім раёне не праяўляюць асаблівых клопатаў аб падрыхтоўцы насення да сяўбы. Толькі ў калгасах аднаго Слабодскага сельсовета недастае яшчэ 500 цэнтнераў насення збожжавых культур і 2.500 цэнтнераў насеннай бульбы. Але старшыні калгасаў і сельсовета не прымаюць дзейсных мер па хутчэйшаму выкананню плана засыпкі і ачысткі насення. А між тым, у калгасах ляжыць значная колькасць неабмалочанага ўраджаю, многія недастаючыя культуры, як напрыклад ільнасемя і каноплі, можна дастаць на месцы.

План засыпкі насення збожжавых і бабовых культур ва ўсходніх абласцях рэспублікі выканан. Здавалася-б, што ўсё абстаіць добра. Але на справе зусім не так. Многія калгасы з-за недахопу патрэбных культур засыпалі ў насенныя фонды жыта і азімую пшаніцу, якія цяпер трэба абавязкова абмяняць. Абмен-жа насення праходзіць вельмі і вельмі марудна. Толькі па калгасах Віцебскай вобласці трэба абмяняць каля 83,5 тысячы цэнтнераў жыта на яравыя культуры. Работа гэтая вельмі значная і яе трэба абавязкова правесці як мага хутчэй, не адкладаючы на той час, калі папсуюцца дарогі.

Перад намі стаіць баявая задача—за самы кароткі час давесці вытворчую магутнасць калгасаў да даваеннага ўзроўню. Ужо ў гэтым годзе аб'ём сельскагаспадарчых работ павінен прыблізіцца да даваеннага ўзроўню. Каб паспяхова справіцца з гэтай задачай, вельмі важна на палявых і іншых гаспадарчых работах разам з выкарыстаннем трактараў, коней шырока скарыстоўваць малапрадуктыўных кароў калгаснікаў. Правільна робяць тыя калгасы, якія цяпер прывучаюць кароў да працы. Так, калгаснікі сельгасарцелі «Чырвоны барацьбіт», Камарынскага раёна, прывучылі ўжо да працы 12 кароў.

Асноўным-жа жывым цяглом у калгасах з'яўляюцца коні. Па-гаспадарску клапаціцца аб іх—абавязак кожнага кіраўніка калгаса, усіх калгаснікаў. Нельга дапускаць, каб з-за нядбайных адносін, дрэннага догляду, непадагнанай збруі коні знясіляліся, калечыліся, падалі. А факты варварскіх адносін да коней вельмі часты яшчэ ў калгасах Гомельскай і Палескай абласцей.

Кузні і стальмашні, пасля «гаспадарання» ў нашай рэспубліцы нямецкіх грабежнікаў, засталіся не ва ўсіх калгасах і вёсках. Вось чаму важна, каб тыя калгасы і вёскі, якія маюць кузні і стальмашні, дапамаглі адрамантаваць інвентар калгасам і сялянам-аднаасобнікам, якія не маюць такіх майстэрняў у сябе. Ёсць у нас яшчэ і такія калгасы, якія да апошняга часу не дбаюць аб прывядзенні ў баявую гатоўнасць плугоў, боран, фурманак. Да такіх адносіцца сельгасарцель імені Варашылава, Мазырскага раёна. Тут з 26 плугоў спраўныя толькі шэсць, з 20 барон спраўныя тры.

Уся падрыхтоўчая работа павінна праходзіць пад знакам далейшага арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання калгасаў. З поля зроку нельга выпускаць ні на мінуту такія рашаючыя фактары, як арганізацыя працы калгаснікаў, умацаванне вытворчых брыгад, стварэнне звенняў высокага ўраджаю, падрыхтоўка ўгнаенняў.

Трэба скарыстаць зіму для шырокай прапаганды аграномічных, заатэхнічных і ветэрынарных ведаў сярод калгаснікаў. Ініцыятарамі гэтай важнейшай справы павінны з'явіцца аграномы, заатэхнікі, ветэрынарныя ўрачы і іншыя спецыялісты сельскай гаспадаркі. Заслугоўвае ўвагі ініцыятыва Цішоўскага сельсовета, Магілеўскага раёна. Пры хаце-чытальні тут арганізавалі агратэхнічны гурток. Заняткі адбываюцца тры разы ў месяц, іх наведвае 40 чалавек—старшыні калгасаў, брыгадзіры, звеннявыя, жывёлаводы, лепшыя калгаснікі.

Да пачатку палявых работ засталося не так ужо многа часу. Гэты перыяд трэба максімальна скарыстаць, каб загадзя і высокаякасна правесці ўвесь комплекс падрыхтоўчых мерапрыемстваў. Кожны калгас, соўгас, кожная аднаасобная сялянская гаспадарка павінны ва ўсеўзбраенні сустрэць веснавую сяўбу. Да яе трэба рыхтавацца ўсебакова, старанна.

У Прэзідыуме ВЦСПС

ПАДРЫХТОЎКА ДА ВЕСНАВЫХ РАБОТ НА ГАРОДАХ РАБОЧЫХ І СЛУЖАЧЫХ

Прэзідыум ВЦСПС прыняў рашэнне аб падрыхтоўцы да веснавых палявых работ па індывідуальных і калектыўных гародах рабочых і служачых у 1945 годзе.

Фабрычна-заводскія, мясцовыя камітэты прафсаюзаў і гародныя камісіі павінны ўстанавіць сталы кантроль над правядзеннем арганізацыйных мерапрыемстваў.

Прэзідыум ВЦСПС рэкамендуе прафсаюзным арганізацыям і гародным камісіям забяспечыць падрыхтоўку да веснавых работ па гародах рабочых і служачых.

(ТАСС).

Вырастаюць новыя калгасныя вёскі

ПОЛАЦК, 16 лютага. (БЕЛТА). ...

БЯГОМЛЬ, 16 лютага. (БЕЛТА). ...

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 16 ЛЮТАГА

На працягу 15 лютага на паўночны ўсход і поўдзень ад горада БЫДГОШЧ (БРОМБЕРГ) нашы войскі, у выніку наступальных баёў, авалодалі населенымі пунктамі КЛАЙН ТАШАУ, ЕШЗВО, ЛЯСКОВІЦ, БУЦЫГ, ЛЮДВІГСТАЛЬ, КЛАЙН ГАЦНО, ШМІДЗЭРУ.

У ПАЗНАНІ прадаўжаліся баі па знішчэнню гарнізона праціўніка, які ўтрымлівае раён ЦЫТАДЭЛІ і чатыры прыгарады на ўсходнім беразе ВАРТЫ.

На захадзе ад горада ГРУНБЕРГ нашы войскі, прадаўжаючы наступленне, выйшлі на раку БОБЕР, занялі больш 50 населеных пунктаў, сярод якіх буйныя населеныя пункты РОТЭНБУРГ, ... КОСАР, ВЕЙСІГ, РЭЙХЕНАУ. За 15 лютага ў раёне на поўдні ад горада ГРУНБЕРГ нашы войскі ўзялі ў палон больш 1.500 нямецкіх салдат і афіцэраў і захапілі склад-арсенал, у якім знаходзілася 350 гармат, 1.500 гарматных і мінамётных ствалоў, 1.500 ручных кулямётаў і вялікая колькасць боепрыпасаў.

У раёне БРЭСЛАУ (БРЭСЛАЎЛЬ) нашы войскі, наступаючы на горад з поўначы, захада і поўдня, завяршылі акружэнне групіроўкі праціўніка, якая абараняе горад БРЭСЛАУ. ... ВАНЗЕН і буйныя населеныя пункты МАРГАРЭТ, ДРАХЕНБРУН, ЗАНРАУ, ПАШКЕРВІЦ, ШЭБІЦ, ШЭНГАРТЭН, ДОБРУК, КЛЕТЭНДОРФ, КАТЭРН, КРАФТБОРН.

У лясах на паўночным захадзе ад БУДАПЕШТА нашы войскі завяршылі ліквідацыю разрозненых груп праціўніка, якія прарваліся з заходняй часткі горада. За 15 лютага ў гэтым раёне нашы войскі ўзялі ў палон звыш 3.400 салдат і афіцэраў праціўніка і падабралі на полі боя 200 варожых кулямётаў, 4.000 вінтовак і 1.500 аўтаматаў.

На другіх участках фронта — пошукі разведчыкаў і ў радзе пунктаў баі мясцовага значэння.

За 15 лютага на ўсіх франтах падбіта і знішчана 117 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зенітнай артылерыі збіта 39 самалётаў праціўніка.

* * *

У горадзе Пазнань нашы войскі вялі баі па знішчэнню акружанага гарнізона праціўніка. ... Савецкія пехацінцы і артылерысты, знішчаючы агнявыя кропкі і жывую сілу праціўніка, ... гітлераўцаў. Захоплена 78 кулямётаў, 3.000 вінтовак і аўтаматаў, 2 склады з ваенна маёмасцю, 3.000 снарадаў і 2.000 ручных гранат. Узята ў палон 550 нямецкіх салдат і афіцэраў.

* * *

На захадзе ад горада Грунберг нашы войскі развівалі наступленне. Праціўнік збудаваў ля шасейных дарог вузлы супраціўлення з дотамі і дзотамі. Асабліва сільна ўмацаваны перакрыжаванні дарог. Савецкія пехацінцы і суправаджаючыя іх артылерысты, робячы абходныя манеўры, блакіруюць і знішчаюць апорныя пункты абароны праціўніка. Нашы войскі з баямі прасунуліся ўперад на 20 кіламетраў і на шырокім фронце выйшлі да ракі Бобер у яе ніжнім цячэнні. Пасля ўпорных баёў савецкія часці авалодалі вельмі ўмацаваным апорным пунктам Ротэнбург, які знаходзіцца на левым беразе ракі Одэр. Нямецкія ўмацаванні былі звернуты да ракі, на поўнач. Нашы войскі атакавалі гэты буйны населены пункт з поўдня і паўднёвага ўсхода. У вулічных баях варожы гарнізон быў разгромлен. Захоплена многа трафеяў.

* * *

У раёне горада Брэслау (Брэслаўль) адбываліся жорсткія баі. У выніку паспяховых наступальных дзеянняў нашых войск з плацдармаў на паўночным захадзе і паўднёвым усходзе ад Брэслаў, гэты мацнейшы апорны пункт абароны немцаў і буйны прамысловы цэнтр быў амаль поўнасцю акружан. У распараджэнні праціўніка астаўся толькі нязначны карыдор шырынёй 8 кіламетраў. Немцы стараліся ў што-б там ні стала ўтрымаць у сваіх руках чыгунку і шасейную дарогу Брэслау — Франкенштайн. Магутнымі ўдарамі з трох бакоў савецкія часці зламалі супраціўленне гітлераўцаў і сёння завяршылі поўнае акружэнне горада Брэслау. Развіваючы поспех, нашы войскі занялі больш 200 населеных пунктаў і выбілі немцаў з горада Дойч Ліса, які знаходзіцца ў 7 кіламетрах на паўночным захадзе ад Брэслау, і населенага пункта Кастэрн (6 кіламетраў на поўдні ад Брэслау). За дзень бою знішчана 37 нямецкіх танкаў, 16 бронетранспарцёраў і больш 50 гармат.

* * *

Нашы войскі ў лясах на паўночным захадзе ад Будапешта закончылі ліквідацыю разрозненых груп немцаў, якія прарваліся з заходняй часткі горада. ... Усе гэтыя буйныя немцы награблі ў жыхароў горада Будапешта.

* * *

За апошнія дні нашы войскі ва Усходняй Прусіі ўзялі ў палон вялікую групу нямецкіх афіцэраў. Многія з іх здаліся ў палон разам з салдатамі сваіх падраздзяленняў. Захоплен у палон штаб 927 палка 286 нямецкай ахоўнай дывізіі. У ліку палонных камандзір палка маёр Вільгельм Фосс і яго ад'ютант обер-лейтэнант Клаус Зейдэ. Палонны обер-лейтэнант Клаус Зейдэ паведаміў: «Штаб палка страціў сувязь з камандаваннем дывізіі і са сваімі падраздзяленнямі. Мы ўцякалі ў лес, дзе пасля трохдзённых вандраванняў былі ўзяты ў палон».

Палонны лейтэнант 286 дывізіі Рыхард Мюлер заявіў: «Пасля цяжкіх баёў дробныя разрозненыя групы салдат сабраліся на дывізіённым зборным пункце. Мяне назначылі камандзірам зборнай роты. Каб папярэдзіць бегства салдат, камандаванне загадала адабраць у іх салдацкія кніжкі. Аднак гэтая мера не дапамагла. Мае кішэні былі біткам набіты салдацкімі кніжкамі, але салдат у мяне не аказалася. Амаль усе яны разбегліся. Я махнуў на ўсё рукой, пайшоў насустрач рускім і здаўся ў палон».

На другім участку здаўся ў палон камандзір 400 нямецка-запаснога батальёна лейтэнант Гельмут Пауль разам з 76 салдатамі. Палонны лейтэнант расказаў: «У нямецкіх часцях, акружаных ва Усходняй Прусіі, творыцца хаос. Камандаванне загадала трымацца да апошняга, але гэты загад немагчыма выканаць. Салдаты бачаць, што далейшае супраціўленне бескарысна. Частка з іх пераапранулася ў грамадзянскае адзенне і адмовілася выконваць мае загады. Пасля ўсяго бачанага і перажытага мною ў студзені 1945 года было-б вар'яцтвам прадаўжаць барацьбу. Сабраўшы рэшткі свайго батальёна, я здаўся ў палон».

Нарада па пытаннях калгаснай жывёлагадоўлі

15 лютага закончылася нарада па пытаннях калгаснай жывёлагадоўлі, скліканая Народным камісарыятам земляробства СССР. Былі абмеркаваны даклады па выніках выканання дзяржаўнага плана развіцця жывёлагадоўлі і коневодства за 1944 год і задачах на 1945 год, аб паляпшэнні ветэрынарнай справы, умацаванні кармавой базы, дадатковай аплаце працы калгаснікаў-жывёлаводаў.

Нарада заслухала таксама садаклады прадстаўнікоў зямельных органаў Украінскай, Казахскай, Азербайджанскай і Грузінскай ССР, Калінінскай, Новасібірскай абласцей. Рад дакладаў быў абмеркаван у секцыях, створаных нарадай па пытаннях арганізацыі племяннай справы, ветэрынарнага і заатэхнічнага абслугоўвання калгасаў, коневодства і інш.

У работах нарады прымалі ўдзел наркомы і кіруючыя работнікі Наркоммясамолпрома, Наркомтэкстыльпрома і Наркомлегпрома СССР, прэзідэнт Усесаюзнай Акадэміі сельскагаспадарчых навук імені Леніна акадэмік Лысенка, акадэмік Скрабін, прафесары і работнікі навукова-даследчых інстытутаў і вопытных станцый.

На заключным пасяджэнні выступіў народны камісар земляробства Саюза ССР тав. А. А. Андрэеў.

(ТАСС).

ДВА ТЫРАЖЫ ВЫЙГРЫШАЎ

15 лютага ў Маскве, у Акцябрскім зале Дома Саюзаў, адбыліся два тыражы выйгрышаў—25-ты тыраж пазыкі Трэцяй пяцігодкі (выпуск першага года) і 21-шы тыраж пазыкі Трэцяй пяцігодкі (выпуск другога года).

У тыражы пазыкі Трэцяй пяцігодкі (выпуск першага года) разыграна 457.500 выйгрышаў на 76.988.100 рублёў.

У тыражы пазыкі Трэцяй пяцігодкі (выпуск другога года) разыграна 640.200 выйгрышаў на 89.325.400 рублёў.

(ТАСС).

НАСУСТРАЧ ГАДАВІНЕ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

Пад немеркнучымі гукамі трыумфальных салютаў ў гонар ... сустракае наша краіна 27-ю гадавіну Чырвонай Арміі—любімага дзецішча нашага народа, ...

(Перадавая артыкул «Праўды» за 16 лютага).

Падрыхтоўка да свята ў Доме Чырвонай Арміі

Акруговы Дом Чырвонай Арміі імені Маршала Савецкага Саюза К. Е. Варашылава ...

Пры дапамозе дзяржаўнай бібліятэкі імені Леніна ў Доме Чырвонай Арміі ... выстаўка «Руская ваенная кніга» ... «27 год РСЧА» ...

Зараз праводзіцца агляд чырвонаармейскай мастацкай самадзейнасці Мінскага гарнізона, прысвечаны 27-й гадавіне Чырвонай Арміі. ...

М. І. КАЛІНІН

Да пытання аб павышэнні аўтарытэта сельскага Совета

(Некаторыя вынікі абмеркавання артыкула тав. Зотава)

Артыкул тав. Зотава «Аб павышэнні аўтарытэта сельскага Совета», апублікаваны ў «Известиях» 29 лістапада 1944 года, выклікаў шырокі водгук не толькі на сяле, але і ў раёнах і абласцях, што пацвярджае актуальнасць узнятых у ім пытанняў.

Вайна наклала свой адбітак на ўсе галіны дзейнасці дзяржаўных і грамадскіх арганізацый, у тым ліку і на работу сельскіх Советаў. Яна патрэбавала ад іх значнай перабудовы работы прымяняльна да патрабаванняў вайны пад агульным лозунгам — усё для фронта. І можна смела сказаць, што мясцовыя органы ўлады — сельскія Советы ў пераважнай большасці з ускладзенымі на іх абавязкамі справіліся здавальняюча.

Зразумела, нямала ўзнікала і ўзнікае цяжкасцей у рабоце сельскіх Советаў, цяжкасцей, якія ў значнай меры абумоўлены тым, што да кіраўніцтва сельскімі Советамі за час вайны прышла значная колькасць людзей, у мінулым мала знаёмых з гэтай работай. Натуральна, што ім першы час нялёгка зразумець ясна і канкрэтна правы і абавязкі, якія ўскладаюцца на сельскія Советы.

На практыцы адным з вельмі важных пытанняў работы сельскага Совета з'яўляюцца ўзаемаадносіны з кіраўніцтвам калгаса, водараздзел улады старшыні сельскага Совета і старшыні праўлення калгаса. Мне думаецца, што там, дзе гэтае пытанне вырашана на месцы здавальняюча, можна з упэўненасцю сказаць — сельскі Совет свае абавязкі ведае.

Аднак, як паказваюць факты, у гэтым пытанні ёсць некаторая блытаніна. Дастаткова напомніць, што яшчэ не так даўно раздаваліся галасы аб замене сельскага Совета праўленнем калгаса. Аўтары падобных прапаноў зусім не разумелі, што паміж сельскім Советам і праўленнем калгаса ёсць прынцыповая розніца.

[illegible]

Як відаць з гэтага, поле дзейнасці старшыні калгаса і старшыні сельскага Совета зусім рознае, хоць яно і ў многім пастаянна сутыкаецца. Напрыклад, сельскі Совет лічыць неабходным прывесці ў парадак міжвясковыя прасёлачныя дарогі. Ясна, што калгас у гэтых адносінах зацікаўлен не менш, чым сельсовет. Але паколькі за гэтую справу калгас непасрэдна не адказвае, ён не будзе рамантаваць дарогі, пакуль сельсовет не прыкладзе да гэтага сваёй адміністратыўнай улады, зразумела, загадзя дагаварыўшыся са старшынёй калгаса аб тым, у які час, колькі людзей ён можа скарыстаць на гэтую работу.

Усе гэтыя прыклады я прывожу для таго, каб паказаць сферу дзейнасці сельскага Совета і праўлення калгаса. Калі старшыня праўлення калгаса кіруе ўсім гаспадарчым жыццём калгаса, і яго дасягненні вымяраюцца поспехамі ў галіне гаспадаркі, то старшыня сельскага Совета — асоба выбарная, надзеленая ўладай, ад яго патрабуецца не столькі спецыфічныя веды канцылярскай работы (што, зразумела, нядрэнна), а агульна-палітычны і культурны светапогляд, уменне арыентавацца як у пытаннях мясцовага жыцця, так і ў выкананні дзяржаўных абавязкаў, якія ўскладзены на яго. Ад старшыні сельскага Совета патрабуецца правядзенне ў жыццё совецкіх прынцыпаў на практыцы, партыйны, большэвіцкі падыход да справы, што ні ў якім выпадку не гаворыць аб тым, каб старшыня сельсовета быў абавязкова партыйным, бо добрая работа сельскага Совета, кім-бы яна ні праводзілася, з'яўляецца разам з тым па сутнасці партыйнай.

Абмеркаванне на старонках «Известий» артыкула тав. Зотава тым і каштоўна, што яно, мне думаецца, ясней выкрышталізоўвае водараздзел работы сельскага Совета і праўлення калгаса. Зразумела, па асноўнаму пытанню, узнятаму тав. Зота- [illegible]

Фашысты адплоцяць за ўсе свае злачынствы

[illegible] аб суровых мерах пакарання фашысцкіх нягоднікаў. Нязмерныя пакуты прынеслі немцы беларускаму народу. Цяпер прышоў час адплаты, праклятыя гітлераўцы панясуць заслужаную кару.

Тав. Аляксееў заклікаў увесь калектыў завода ў чэсць 27-й гадавіны слаўнай Чырвонай Арміі ўключыцца ў франтавы дэкаднік і ўзяў на сябе абавязацельства выконваць вытворчае заданне не ніжэй, як на 150—200 процантаў.

Выступіўшыя затым комсорг тав. Бідненка і электраманцёр тав. Казначэеў падтрымалі прапанову тав. Аляксеева і абавязаліся даваць штодзённа не ніжэй 200 процантаў задання.

Зараз комсамольска-маладзёжныя брыгады тт. Старчанка, Хмары, Костыкава і Гаршэй сістэматычна выконваюць свае нормы на 250—300 процантаў.

Дзеючая Армія. Ва Усходняй Прусіі. Часці Чырвонай Арміі праходзяць праз нямецкі горад Тільзіт.

Фото Л. Дарэнскага. (Фотахроніка ТАСС).

ВЫШЭЙ ТЭМПЫ І ЯКАСЦЬ ПАДРЫХТОЎКІ ДА ВЯСНЫ

У ПЕРАДАВЫХ КАЛГАСАХ

[illegible] ў поле торф складаецца ў штабялі ўперамешку з гноем. Калгаснікі наладзілі збор попелу і курынага памёту.

Праўленне калгаса «Чырвоны барацьбіт» паклапацілася своечасова размеркаваць прыбыткі на працадні калгаснікам. Кожны калгаснік атрымаў на працадні па 2 кілограмы збожжавых, многа бульбы, кармы для жывёлы і іншыя прадукты.

Калгаснікі сельгасарцелі «Ленінскі шлях», Чыкалавіцкага сельсовета, таксама ўзорна рыхтуюцца да веснавой сяўбы. Ачышчана і засыпана 213 цэнтнераў збожжа, забуртавана 90 тон бульбы. Пад кожную культуру вызначаны пасеўныя ўчасткі. Коні замацаваны за брыгадамі і асобнымі калгаснікамі. Коні належна дагледжаюцца, маюць добрую ўкормленасць.

Калгаснікі вывезлі ў поле больш 60 тон торфу.

Добра рыхтуюцца да веснавой сяўбы і калгаснікі сельгасарцелей імені Фрунзе, «Рухавік рэволюцыі», «Трэці інтэрнацыянал» і імені Дзержынскага.

В. ЕЛЬНІЦКІ.

Камарын, Палеская вобласць.

Аднаўляем севазвароты

[illegible] тэрмін у кантрольна-насенную лабараторыю паступіла на праверку больш 80 узораў збожжавых культур. Выпадкаў некандыцыйнасці насення на ўсхожасць не выяўлена.

Веснавая сяўба ў гэтым годзе будзе праводзіцца паводле распрацаваных планаў севазваротаў. У васьмі калгасах раёна севазвароты аднаўлены на падставе захаваных планаў. Сабрана таксама 27 планаў унутрыкалгаснага землеўпарадкавання. 13 студзеня была праведзена нарада са спецыялістамі сельскай гаспадаркі, на якой абмяркоўвалася пытанне аб аднаўленні правільных севазваротаў. Цяпер спецыялісты накіраваны ў калгасы для складання пераходных табліц севазваротаў.

Веснавую сяўбу калгаснае сялянства нашага раёна сустрэне падрыхтавана. Сеяць будзем не толькі высокакандыцыйным насеннем, але і на палях аднаўленых севазваротаў.

Ф. Н. КЛІМКО,

галоўны аграном Бабруйскага райземаддзела.

Чатыры звяны маёй брыгады

[illegible] мацавана пара коней і па 3—4 пары прывучаных хадзіць у ярме кароў. За кожным звяном таксама замацаваны адпаведныя ўчасткі зямлі. Разам са звеннявымі я пабываў на полі, у натуры паказаў і пазнаёміў іх з участкамі. Звеннявыя, а таксама члены звяна добра ведаюць, дзе і якія будуць сеяцца культуры. Першаму звяну вызначан участак у 14 гектараў, другому — 19, трэцяму — 18, чацвертаму — 19 гектараў.

Вызначыўшы зямельныя ўчасткі, мы разам з гэтым давялі да кожнага звяна планы сяўбы. Напрыклад, першае звяно будзе сеяць 6 гектараў ячменю, 4 гектары бульбы і 2 гектары проса на балоце; другое — разам з іншымі культурамі будзе сеяць яшчэ 3 гектары ільну.

Паміж звеннямі разгортваецца соцыялістычнае спаборніцтва за паспяховую падрыхтоўку да веснавой сяўбы і заваяванне высокага ўраджаю. Насенне ачышчана і праверана на ўсхожасць. Якасць яго добрая. Усімі звеннямі на поле вывезена ўжо каля 400 вазоў гною, сабрана 26 цэнтнераў попелу, завезена 62 тоны мінеральных угнаенняў. Старанна рыхтуем да вясны і інвентар, які амаль поўнасцю адрамантаван. Для цягла на перыяд веснавых палявых работ забраніравалі адпаведны фонд лепшых кармоў.

Так чатыры звяны маёй брыгады рыхтуюцца да веснавой сяўбы.

В. ЗАХАРЭНКА,

брыгадзір шостай брыгады калгаса імені Сталіна, Васілевіцкага раёна.

ЯК Я ВЫЛЕЧЫЎ 28 КОНЕЙ

Мяне назначылі конюхам. Калі я прышоў на калгасны двор, то застаў там 28 хворых каростай коней. Цяжка было глядзець на хворую жывёлу. Бывала, гоню коней на вадапой, а яны ледзь ідуць, усе худыя, аблезлыя, чухаюцца аб кожны прадмет.

Рашыў я іх вылечыць. Мы адрамантавалі і ўцяплілі памяшканне канюшні. Зрабілі ў ёй печ, устанавілі кацёл для гатавання вады. У раённага ветурача дасталі медыкаментаў. Я параіўся з ветэрынарам, як трэба лячыць коней ад каросты, і ўсе яго парады пачаў дакладна выконваць.

Па тры разы ў суткі я мазаў коней сумессю—адзін літр малака на чвэрць літра газы, з дамешкай густога шчолаку. І кожны раз пасля змазкі я вымываў коней цёплай вадой.

Пасля колькіх тыдняў коні пачалі папраўляцца. Цяпер яны ўсе здаровыя і значна пасыцелі. Ветэрынарны ўрач, агледзеўшы коней, прызнаў іх годнымі да працы. Я прыкладу ўсе старанні, каб да веснавой сяўбы ўсе вылечаныя мной 28 коней былі здаровымі і сытымі.

Т. КУПРЫЯНЕЦ,

конюх калгаса «13-годдзе Кастрычніка, Талачынскага раёна.

РЫХТУЮЦЦА ДА СЯЎБЫ

ХАЛОПЕНІЧЫ, 16 лютага. (БЕЛТА). Калгасы «Чырвоны барацьбіт» і «Новае жыццё» з'яўляюцца перадавымі ў раёне па падрыхтоўцы да веснавой сяўбы. Яны поўнасцю засыпалі насенныя і страхавыя фонды, ачысцілі насенны матэрыял і закончылі рамонт сельгасінвентару.

Зараз члены гэтых калгасаў узмоцнена вывозяць на палі ўгнаенне. Калгас «Чырвоны барацьбіт» вывез ужо 2.300 вазоў гною і больш 600 вазоў кампосту. Сабрана больш 5 тон попелу. Паспяхова праходзіць вывазка ўгнаення на палі і ў калгасе «Новае жыццё».

АДНОЎЛЕНЫ РАЁННЫЯ НАСЕННАВОДЧЫЯ ГАСПАДАРКІ

У Мінскай вобласці адноўлена і арганізавана 15 раённых насеннаводчых гаспадарак. У парадку гатунка абмену калгаснікі Варашылаўградскай і Разанскай абласцей прыслалі ім 2.500 цэнтнераў чыстагатунковай пшаніцы і аўса. У будучым годзе гаспадаркі вобласці поўнасцю пяройдуць на вырошчванне чыстагатунковых — пшаніцы, ячменю, аўса і іншых культур.

У гаспадарках створана 40 звенняў высокага ўраджаю. На замацаваныя за імі ўчасткі пачаўся вываз угнаення. Толькі звяно Шкатула з насеннаводчага калгаса «Большэвік», Чэрвеньскага раёна, вывезла больш 250 тон гною, попелу і курынага памёту.

(БЕЛТА).

НА ПАЛІ ВЫВОЗІЦЦА ЎГНАЕННЕ

МАЗЫР. (БЕЛТА). Перадавыя калгасы Палескай вобласці, якія закончылі рамонт сельскагаспадарчага інвентару, пачалі вывазку ўгнаення на поле. Калгасы Брагінскага раёна вывезлі ўжо 20 тысяч вазоў гною, нарыхтавалі вялікую колькасць торфу. Узмоцнена праходзіць вывазка мясцовых угнаенняў у Васілевіцкім і Ельскім раёнах.

ДЗЯРЖАЎНЫЯ КРЭДЫТЫ КАЛГАСАМ РЭСПУБЛІКІ

Для развіцця жывёлагадоўлі, набыцця насення і інвентару калгасам рэспублікі адпушчаны доўгатэрміновыя і кароткатэрміновыя дзяржаўныя крэдыты. Агульная сума адпушчаных крэдытаў—адзінаццаць мільёнаў рублёў.

(БЕЛТА).

МЕХАНІК МТС

У першы дзень вызвалення Ельска ад фашысцкіх захопнікаў механік МТС Владзімір Міхайлавіч Грамыка з групай партызан-трактарыстаў аглядалі сядзібу МТС. На месцы колісь добра абсталяванай майстэрні, прасторнага гаража, павецяў фашысты пакінулі груду руін.

— Ну, хлопцы,—звярнуўся да трактарыстаў механік, — на гэтых руінах мы будзем будаваць. Партызанілі нядрэнна, яшчэ лепш будзем працаваць па аднаўленню роднай МТС.

Тэмпамі ваеннага часу распачаліся аднаўленчыя работы. З лясоў у МТС прыгналі захаваныя трактары, прынеслі запасныя часткі, інструмент. Трактарыст Рыгор Назарчук прыгнаў свой У-2, які захаваў у лесе ад фашыстаў, меднік Васіль Ванжак прынёс паяльнік, фарсунку. Да веснавых работ Владзімір Міхайлавіч узяўся са сваім невялікім тады калектывам пусціць у ход паўтара дзесяткі трактараў. Гэта было іх першае абавязацельства. Каб стрымаць слова, увесь калектыў МТС працаваў дзень і ноч. Да трактараў нехапала частак. Тады механік вучыў трактарыстаў прыстасоўваць да ХТЗ часткі ад нямецкіх трафейных машын.

Першае абавязацельства было з поспехам выканана. Вясною на калгасныя палі выехала 15 аднаўленых трактараў. Кожны трактар дэтальна быў праверан механікам. Распачаліся палявыя работы. Владзімір Міхайлавіч устанаўляе ў МТС цыркулярку, абсталёўвае майстэрню. Ён часта выязджае ў поле, каб праверыць работу трактараў.

Зладжаная работа трактарыстаў, арганізатарскія і тэхнічныя здольнасці механіка, які больш 10 год з дня заснавання МТС працуе тут, забяспечылі вытворчы поспех. Гадавы план палявых работ быў перавыканан у два разы. План зяблевага ворыва выканан на 200 проц. Трактарыст Андрэй Дворак на трактары У-2 за сезон выканаў пяць з палавінай гадавых норм. У чатыры з палавінай разы перавыканаў вытворчае заданне трактарыст Рыгор Назарчук.

Арганізавана распачаўся асенне-зімовы рамонт трактараў у МТС. Перад гэтым тав. Грамыка пазнаёміў трактарыстаў з парадкам арганізацыі працы, з графікам рамонтных работ. Былі ўлічаны ўсе цяжкасці, звязаныя з прадстаячымі работамі.

— Палохацца цяжкасцей нельга, — гаварыў механік, — недастаючыя часткі заменім трафейнымі. Трэба толькі з усёй сур'ёзнасцю аднесціся да справы, таму што ад якасці рамонту будзе залежаць поспех работы на палях вясною.

Брыгада за брыгадай уступалі ў соцыялістычнае спаборніцтва. Тэмп работы нарастаў з кожным днём. Праз тры дні пад новапабудаваную павець брыгада Данілы Антоненка паставіла першы капітальна адрамантаваны трактар. У ім былі рэстаўрыраваны падшыпнікі каробкі скарасцей, пярэдніх і задніх калёс, фланцы, сярэдняя вось.

Хутка да першага трактара сталі поплеч яшчэ адзінаццаць. Шэсць з іх абкатаны і прыняты дзяржаўнай камісіяй з адзнакай на «добра». У астатніх шасці трактарах асталося ўстанавіць галоўкі блока. План рамонту за чацверты квартал быў выканан датэрмінова. Хутка рамонт трактараў у МТС будзе закончан. Для гэтага рамонтнікі скарыстоўваюць усе магчымасці. Раней у майстэрні не было такарнага станка. А без яго нельга рабіць расточку шатунных падшыпнікаў. Тады механік разам з брыгадзірам Сышчанка і групай трактарыстаў прыстасавалі для гэтай мэты ручны станок. Зараз на гэтым станку расточана падшыпнікаў на дванаццаць трактараў. Апрача гэтага, рэстаўрыравана 26 падшыпнікаў каленчатага вала, 9 сярэдніх восей.

Каля кузні стаяць адзінаццаць адрамантаваных трактарных плугоў, культыватар, сеялка.

Згодна зацверджанага плана, МТС павінна ў красавіку — чэрвені аднавіць два трактары. Владзімір Міхайлавіч не стаў чакаць устаноўленага тэрміну. Ён добра разумее, што, чым хутчэй уступяць у строй гэтыя трактары, тым больш будзе ворыва ў калгасах, тым больш хлеба атрымае фронт, Радзіма. Зараз трактары знаходзяцца ў майстэрні, і работа па іх аднаўленню ідзе поўным ходам. Ужо адноўлены хадавыя часткі, сабраны дыферы, падрыхтаваны паршнявыя групы да матораў, ідзе зборка каробкі скарасцей. Механік МТС даў слова, што гэтыя трактары вясною будуць працаваць на калгасных палях.

Алесь ЛЯСНЫ.

Ельская МТС, Палеская вобласць.

МАЯ РАБОТА ПАРТОРГАМ МТС

На тэрыторыі раёна яшчэ ішлі баі па ліквідацыі акружаных невялікіх груповак ворага. А ў раённы цэнтр з лесу вярталіся людзі і адразу браліся за аднаўленне гаспадаркі.

Тады-ж пачалося і аднаўленне Грэскай МТС. З нясслабнай энергіяй працавалі рабочыя і служачыя. За кароткі час была прыведзена ў належны выгляд майстэрня капітальнага рамонту, упарадкаваны пашні для трактараў, камбайнаў і прычэпнага інвентару. Хутка трактарысты пры дапамозе калгаснікаў адшукалі і прыгналі на сядзібу МТС 6 калёсных трактараў.

Рамантаваць трактары пачалі адразу. Праз колькі дзён выявіліся і перадавыя брыгады па рамонту і аднаўленню машын. Першынства трымала брыгада трактарыста Уладзіміра Арэшкіна.

Я палічыў патрэбным пазнаёміць усіх трактарыстаў з поспехамі гэтай брыгады. Выбраў зручны момант і правёў з трактарыстамі гутарку на тэму: «Поспехі брыгады Арэшкіна». У гутарцы расказаў ім аб вялікім значэнні сацыялістычнага спаборніцтва. Прайшло нямнога часу і ўсе брыгады пачалі перавыконваць свае заданні па рамонту і аднаўленню трактараў.

Набліжаўся час ворыва пад сяўбу азімых і па зябліва. Да гэтага моманту ўсе 6 трактараў былі агледжаны і адрамантаваны. Да выезду ў поле я правёў з трактарыстамі рад гутарак, расказаў ім аб поспехах Чырвонай Арміі на франтах Айчыннай вайны, аб задачах работнікаў тылу.

Добра працавалі на ворыве трактарысты. Як і на рамонце, уперадзе ішла брыгада Уладзіміра Арэшкіна. Менш чым за 2 месяцы тав. Арэшкін са сваім напарнікам узараў на калёсным трактары 280 гектараў. Штодзённа ён выконваў норму выпрацоўкі на 150—170 процантаў.

Я зноў падрабязна пазнаёміўся з работай тав. Арэшкіна і аб яго вопыце расказаў усім трактарыстам. Гэта гутарка дала добрыя вынікі. Многія трактарысты значна павысілі сваю выпрацоўку.

Да пачатку асенне-зімовага рамонту трактараў я распрацаваў план правядзення масава-палітычнай работы сярод трактарыстаў, рабочых і служачых МТС. Першая мая гутарка была праведзена на тэму аб выкананні плана рамонту трактараў і сельгасінвентару ў вызначаны тэрмін.

План рамонту трактараў за IV квартал мінулага года МТС паспяхова выканала. Капітальна былі адрамантаваны 4 трактары. Далей у ходзе рамонтных работ мы сустрэліся з такімі цяжкасцямі, як недахоп запасных частак — магнета, карбюратараў, карамыслаў і г. д.

Параіўшыся па гэтаму пытанню з дырэктарам МТС тав. Нямковічам, рашылі склікаць вытворчую нараду. На нарадзе прысутнічалі ўсе рабочыя і служачыя МТС, якія ўнеслі каштоўныя прапановы, падказалі цікавыя думкі наконт нашых магчымасцей па мабілізацыі ўнутраных рэсурсаў.

Праз некалькі дзён трактарыст тав. Васілеўскі ў бліжэйшых калгасах знайшоў 4 магнета. Трактарысты тт. Сазонаў і Барысейчык знайшлі і прынеслі ў майстэрню карбюратары, карамыслы і вадзяны бак.

На другой нарадзе мы шырока абмяркавалі зварот старабешаўцаў. Пасля абмеркавання гэтага звароту старшы механік майстэрні Аляксей Уладзікаў пачаў рэстаўрацыю такіх трактарных дэталей, як крапёжны матэрыял, валік карамыслаў, восі вентылятараў, пальцы кранштэйна вентылятараў, магістральныя трубкі масляначнага насоса. Усе гэтыя дэталі цяпер вырабляюцца на месцы.

Палітычна-выхаваўчай рабоце сярод трактарыстаў, рабочых і служачых МТС я аддаю вялікую ўвагу. Перш чым правесці гутарку, я сур'ёзна рыхтуюся і будую яе на аснове вытворчых поспехаў свайго прадпрыемства.

В. ВЛАДЗІМІРАЎ,
парторг Грэскай МТС, Бабруйскай вобласці.

Працуе 55 палітгурткоў

ГОМЕЛЬ. Цэнтральны райком КП(б)Б горада праводзіць вялікую палітыка-асветную работу. Тут працуюць 12 гурткоў па вывучэнню «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» і 43 гурткі па вывучэнню кнігі таварыша Сталіна «Аб вялікай Айчыннай вайне Савецкага Саюза». Узорна працуе гурток па вывучэнню кнігі тав. Сталіна на суднарамонтным заводзе. Гуртком кіруе дырэктар прадпрыемства тав. Сурыгін. Ён ужо правёў сем заняткаў. На заводзе імені Кірава добра арганізаваў работу гуртка па вывучэнню гісторыі партыі сакратар партарганізацыі тав. Меранкоў. Умела праводзяць заняткі таксама таварышы Шаўчук, Ткачоў, Каржавін і другія.

Райком партыі аказвае агітатарам пастаянную дапамогу. Пры парткабінеце агітатарам рэгулярна даецца кансультацыя. Адзін-два разы ў месяц праводзяцца семінары. Большасць агітатараў раз у тыдзень займаюцца ў раённай партыйнай школе, дзе вывучаюць гісторыю партыі, гісторыю народаў СССР, геаграфію і іншыя прадметы.

(БЕЛТА).

ЗБОР ФАЛЬКЛОРНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Абласныя Дамы народнай творчасці Беларусі праводзяць зараз збор фальклорнага матэрыялу. Асаблівую цікавасць прадстаўляюць песні, сказы, прыказкі, створаныя ў дні Айчыннай вайны.

Дырэктар мінскага Дома народнай творчасці тав. Гудкоўскі С. А. запісаў каля 100 партызанскіх частушак і прыказак. У Узденскім раёне сабрана некалькі песень, у якіх гаворыцца аб горы беларускага народа ў чорныя дні нямецкай акупацыі.

Вялікую работу правёў Г. І. Цітовіч—жыхар сяла Вялікае Падлессе, Баранавіцкай вобласці. На працягу некалькіх год ён запісаў тэксты і мелодыі многіх беларускіх народных песень. Не спыняў тав. Цітовіч гэтую работу і ў час акупацыі. Хаваючыся ад фашысцкіх бандытаў, ён запісваў песні, якія складзены народам аб пакутах і марах, аб палаючай нянавісці і барацьбе з нямецкімі захопнікамі.

Зараз рэспубліканскі Дом народнай творчасці рыхтуе да друку зборнік песень, запісаных тав. Цітовічам.

(БЕЛТА).

3-ці Беларускі фронт. Ва Усходняй Прусіі. Экіпаж гвардыі лейтэнанта Нікалая Апарына рыхтуецца да начнога вылету.
Фота Я. Ярыка. (Фотахроніка ТАСС).

ДАПАМОГА СЕМ'ЯМ ФРАНТАВІКОЎ

Партыйныя і савецкія арганізацыі Васілевіцкага раёна правялі значную работу па дзяржаўнаму забеспячэнню і бытавому ўпарадкаванню сем'яў ваеннаслужачых і партызан. З часу вызвалення раёна ад нямецкіх захопнікаў аддзел дзяржаўнага забеспячэння райвыканкома выплаціў сем'ям ваеннаслужачых і партызан каля 2,5 мільёна рублёў дапамогі і пенсіі, а таксама выдаў 3.139 рублёў адначасовай дапамогі.

Акружаны клопатамі дзеці, бацькі якіх загінулі на франтах Айчыннай вайны. 225 дзяцей-сірот выхоўваюцца ў Бабіцкім спецдзіцячым доме, 250 дзяцей перададзены на патраніраванне. Выхавальнікам дзяцей-сірот раённым аддзелам народнай асветы аказана дапамога ў суме 38.100 рублёў.

Значная дапамога аказана сем'ям франтавікоў па паляпшэнню іх жыллёвых умоў. За мінулы 1944 год на былых папялішчах адбудавана 1.425 новых дамоў. З іх 1.309 дамоў для сем'яў чырвонаармейцаў і афіцэраў, 37—для сем'яў партызан. На сёнешні дзень для будаўніцтва новых дамоў вывезена 7.600 кубаметраў будаўнічых матэрыялаў.

Аб сем'ях абаронцаў радзімы клапоцяцца ўсе працоўныя раёна. У сельгасарцелях па ініцыятыве саміх калгаснікаў створаны значныя грашовыя і хлебныя фонды для аказання дапамогі сем'ям франтавікоў. У калгасе «Чырвоныя Лукі» для дапамогі вызначаны тры тоны збожжа. Такі-ж фонд ёсць у калгасе імені Сталіна і многіх другіх.

Аднак не ўсюды яшчэ праяўляюцца належныя клопаты аб сем'ях абаронцаў Радзімы. У раёне яшчэ не зжыты факты бюракратычных адносін да скарг франтавікоў і іх сем'яў. У старшыні Зеляновіцкага сельсовета яшчэ і цяпер ляжаць без рэагавання многа заяў, не гледзячы на неаднаразовыя напамінанні райпракурора і райвыканкома. Падоўгу ляжаць неразгледжанымі заявы ў канцылярыі ўпаўнаважанага Наркамзага, што затрымлівае прадастаўленне сем'ям франтавікоў законных ільгот. У Караваціцкім, Зеляновіцкім і некаторых іншых сельсоветах раёна яшчэ не ўсе сем'і франтавікоў і партызан узяты на ўлік.

Н. БАНДАРЧУК.

ВОІНЫ-БЕЛАРУСЫ

ПА ШЛЯХУ ПЕРАМОГІ

Нарэшце збылася мара нашых воінаў: мы вядзем жорсткую барацьбу з крывавым фашызмам у яго ўласным логаве. Мы прышлі сюды, каб раз і назаўсёды пакончыць з нямецкім разбоем, каб адпомсціць гітлераўскім бандытам за ўсе пакуты і ахвяры нашага народа. Барацьба — жорсткая і вельмі зацятая. У гэтай барацьбе нязменна перамагаюць нашы воіны, наша школа ўмелага манеўравання і імклівага абцякання варожых вузлоў супраціўлення.

За невялікі час наступлення падраздзяленне маёра Окраперыдзе прайшло па варожай тэрыторыі больш 150 кіламетраў, заняўшы пры гэтым дзесяткі населеных пунктаў, вызваліўшы сотні нашых суайчыннікаў, якія пакутвалі на нямецкай катаргзе. Вось і сёння пры заняцці аднаго населенага пункта мы вызвалілі 11 беларускіх дзяўчат. Са слязамі радасці на вачах яны кінуліся абдымаць сваіх вызваліцеляў. Усе гэтыя дзяўчаты з Веткаўскага раёна, Гомельскай вобласці, гвалтоўна пагнаны ў нямецкае рабства.

Такіх нявольніц мы сустракаем амаль у кожным населеным пункце. Яны расказваюць аб страшных катаваннях і здзеках, якія чынілі над імі нямецкія рабаўладальнікі. Немцы не лічылі іх за людзей, кармілі горш, чым жывёлу. Вось, к прыкладу, беларуская дзяўчына Ніна Дарашчук. За малейшую правіннасць яе гаспадыня-немка біла палкай і часта садзіла ў падвал. Гэтая нямецкая рабаўласніца выбіла Ніне Дарашчук вока, усё цела яе пакрыта шрамамі — слядамі нядаўных пабояў. У часе сустрэчы з намі замест прывітання Ніна звярнулася з просьбай:

— Адпомсціце, братцы, за нашы пакуты.

Расказы былых нявольніц і нявольнікаў аб страшных часах нямецкага рабства яшчэ больш узнімаюць нянавісць нашых воінаў да фашысцкіх забойцаў. У баях гэтая нянавісць выліваецца на галовы фашысцкіх салдат. Кожны савецкі воін змагаецца з патроенай сілай, дзёрзкасцю і ўменнем.

Кожны дзень нараджае дзесяткі і сотні новых герояў. Воіны-беларусы плячом к плячу з рускімі і іншымі народамі нашай краіны бязлітасна громяць ненавіснага ворага. У нашым падраздзяленні заслужанай славай карыстаецца чырвонаармеец-беларус Пётр Булгак. У часе бою за адзін населены пункт ён першым падпоўз да будынка, з якога біў нямецкі кулямёт, і закідаў яго гранатамі. Калі гітлераўцы кінуліся ўцякаць, ён чатырох фашыстаў знішчыў агнём з аўтамата. Праз некаторы час на дапамогу яму падаспелі нашы байцы. Пётр ішоў ім насустрэчу, гонячы перад сабой 13 палонных. Аказваецца, гэтыя немцы былі ў доме, адкуль вялі агонь па нашых байцах. Пётр уварваўся ў дом і ўзяў іх у палон. Смелыя дзеянні гэтага бясстрашнага воіна-беларуса далі магчымасць нашаму падраздзяленню заняць населены пункт без страт.

Бясстрашна дзейнічае гамельчанін-артылерыст Захарэвіч. Днямі ён з двума чырвонаармейцамі заўважыў варожы абоз, які прабіраўся да пералеску. Хутка заняўшы агнявую пазіцыю, ён адкрыў агонь па абозу. Немцы разгубіліся і не аказалі арганізаванага супраціўлення. У гэтым баі трое артылерыстаў знішчылі 11 нямецкіх салдат і 49 захапілі ў палон. У якасці трафеяў захоплены 32 павозкі з ваеннымі грузамі.

Смела дзейнічаюць бясстрашныя савецкія воіны, якія дабіваюць фашысцкага звера ва Усходняй Прусіі. Толькі за апошні дзень баёў наша падраздзяленне знішчыла 79 нямецкіх салдат і афіцэраў, захапіла палонных, а таксама 2 самаходныя гарматы, 2 танкі і 10 кулямётаў.

2-гі Беларускі фронт.

Капітан В. ГАРБАНЁЎ.

200 процантаў нормы

Калектыў завода імені Варашылава, натхнёны выдатнымі поспехамі гераічнай Чырвонай Арміі, аддае ўсе свае сілы на хутчэйшы разгром фашысцкай Германіі. Лепшыя стаханаўцы тт. Растворцаў, Арлоў, Анохін, Валодзька і другія сістэматычна выконваюць свае нормы да 200 процантаў, даючы адначасова высокаякасную прадукцыю. Да вызвалення роднай Беларусі яны помсцілі нямецка-фашысцкім захопнікам, будучы ў партызанскіх атрадах, і ўсе атрымалі ўрадавыя ўзнагароды. Зараз у іх адна думка — даць больш высокаякаснай прадукцыі для фронта. Стаханаўцы-ордэнаносцы тт. Мядзвецкі, Шуляк, Плотнікаў штодзённа змагаюцца за тое, каб даць больш прадукцыі для роднай Чырвонай Арміі. Яны ўдасканальваюць рабочыя працэсы, павышаюць прадукцыйнасць працы, дабіваючыся высокага выканання норм.

Ордэнаносец тав. Грыгор'еў—лепшы рабочы нашага завода—за гераічную работу па забеспячэнню Чырвонай Арміі неабходнай прадукцыяй узнагароджан ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга. Ён і зараз працуе, не пакладаючы рук. Яго прозвішча заўсёды можна сустрэць на дошцы пашоту і ў загадах па заводу.

Добрых поспехаў дабіваецца камсамольска-маладзёжная брыгада тав. Пракурат, якая студзеньскае заданне выканала на 206 процантаў.

З кожным днём на заводзе шырыцца сацыялістычнае спаборніцтва імені 27-й гадавіны Чырвонай Арміі. Калектыў завода ўзяў на сябе абавязацельства выканаць лютаўскую праграму да 23 лютага і зараз настойліва змагаецца за яе выкананне. Добра працуюць рабочыя механічнага цэха. Токары-камсамольцы Шылоўскі, Валодзька, Іваноў, Валністаў і другія даюць да двух норм за змену.

Кіраўніцтва завода праяўляе вялікія клопаты ў забеспячэнні рабочых адзеннем, абуткам. Толькі адных кажушкоў прадана рабочым звыш 300 штук, 200 пар валёнак, многа трыкатажа, воўны, баваўнянкі. Цяпер асаблівая ўвага аддаецца падрыхтоўцы падсобнай гаспадаркі завода, а таксама гародаў для рабочых. Падрыхтоўваецца інвентар: плугі, матыгі, лапаты.

В. ПУШКІН.

Пры Сталінскім райкоме Чырвонага Крыжа (гор. Мінск) арганізавана санітарная дружына. 16 дружынніц — работніц прадпрыемстваў раёна на працягу месяца займаліся на курсах з адрывам ад вытворчасці.
На здымку: дружынніцы на практычных занятках.
Фота Л. Мазелева.

НА ПЕРАДАВОЙ СТАНЦЫІ

АСІПАВІЧЫ, 15 лютага. (БЕЛТА). З кожным днём павялічваецца лік вытворчых падарункаў, якімі чыгуначнікі станцыі Асіпавічы сустракаюць 27-ю гадавіну Чырвонай Арміі. Калектыў гэтай станцыі, разгарнуўшы спаборніцтва за скарасную апрацоўку і хутчэйшае прасоўванне паяздоў, у студзені заваяваў першае месца па Беларускай чыгунцы і зараз дабіваецца яшчэ большых поспехаў. У першай дэкадзе лютага чыгуначнікі станцыі перавыканалі нормы па ўсіх паказчыках. У прыватнасці, апрацоўку паяздоў праводзілі скарасным метадам на 10—20 мінут хутчэй устаноўленай нормы. Асабліва добра працуе камсамольска-маладзёжная змена, якой кіруе тав. Мініч. Дзяжурнаму па станцыі гэтай змены Еўдакімовічу, саставіцелю Доўгалю і тав. Мінічу прысвоена званне лепшых работнікаў Беларускай чыгункі.

Кнігі для дзяцей

Саюздрук разаслаў дзіцячым садам выпушчаныя ДзетГІЗ'ам новыя кніжкі пад назвай «Мая бібліятэка». Сюды ўваходзяць 22 мастацка-афармленыя кніжкі: Пушкіна —«Казка аб рыбаку і рыбцы», Л. Талстога — «Стары дзед і ўнучак», Байдукова —«Сустрэча з таварышом Сталіным», Маркіша — «Жывыя буквы», Квітко — «Лашадка» і інш.

Усяго разаслана 500 такіх бібліятэк.

Апрача гэтага паступілі і рассылаюцца бібліятэкам новыя кнігі Катаева — «Жена», Эрэнбурга — «Вайна», Гладкова — «Выбраныя творы», зборнік рускай песні і рад другіх.

БУДАЎНІЦТВА НОВАГА КІНОТЭАТРА

У Мінску пачынаецца будаўніцтва новага гарадскога кінотэатра на 700—800 месц. Рашэннем Соўнаркома БССР пад кінотэатр перадаецца каробка спаленага будынка, у якім раней быў клуб імені Сталіна, на рагу Інтэрнацыянальнай і Камсамольскай вуліц. На будаўніцтва адпушчана 700 тысяч рублёў.

Будаўніцтва глядзельнага зала і ўстаноўку гукавой апаратуры мяркуецца скончыць да восені гэтага года.

Іван МЕЛЕШ

Апошняя аперацыя

(Апавяданне)

Урач і настаўнік сядзелі ў амбулаторыі. Недзе за вёскай бесперапынна стралялі гарматы, і вокны ў пакоі ліхаманкава звінелі. Са сцяны абваліўся шэры абломак атынкоўкі, упаў на стол. Урач выкінуў абломак у фортку. Артылерыйская кананада сунялася. У цішыні рассыпалася кароткая, імклівая чарга з кулямёта. Урач—высокі і худы—узрушана прайшоў па пакоі, шпарка павярнуўся і, падышоўшы да настаўніка, што сядзеў на ўслоне, загаманіў.

— Так, мілы, гэта немагчыма! Гэта не месціцца ў мазгах, настолькі ўсё незвычайна і жудасна.

Ён хвіліну памаўчаў, апусціўшы голеную галаву. Затым рэзка падняў яе, сярдзіта і строга паглядзеў на хударлявага, у цёмных рагавых акулярах, напарніка.

— Але я, мілы,—урач, стары ўрач. Тысячы аперацый я зрабіў. Другія вочы закрывалі ад жаху, а мне нельга. Такі мой абавязак, бо я ўрач. Я павінен бачыць усе хваробы для таго, каб ад іх вылечыць. Вось і цяпер, у гэтыя жудасныя дні, я гляджу проста, нібы перад аперацыяй. Нельга, мілы, закрываць вочы. Больш трыццаці год мы пражылі ў Бярозаўцы. Усё жыццё аддалі ёй. Усё—надзеі, мары, маладыя сілы. А цяпер павінны пакінуць... Цяжка.

— Цяжка, Васіль Дзянісавіч,—уздыхнуў настаўнік.

— Але другога выйсця няма. Няма! Немцы зусім блізка. Вечарам будуць збірацца ў лес таварышы, якія застаюцца ў партызанскім атрадзе. Я сказаў, каб абавязкова чакалі нас. Вечар хутка. Нам трэба спяшацца.

Антось, які прапанаваў адтэрмінаваць час уходу, маўчаў, не знаходзіў супярэчанняў. Васіль Дзянісавіч шпарка крочыў па пакоі.

За акном, не сціхаючы, грымела гарматная кананада.

Антось падняўся, папраўвіў акуляры на пераносіцы. Не гледзячы на таварыша, пайшоў да дзвярэй, урывіста кінуў на хаду:

— Пайду, вазьму свае рэчы. Праз трыццаць хвілін чакай.

— Добра, мілы. Буду чакаць.

Урач падышоў да акна. На вуліцы, залітай густой, як калёсная мазь, асенняй граззю, цягнуліся тры фурманкі бежанцаў, заваленыя клункамі, скрынямі і чамаданамі. На вазах туліліся дзеці. За апошняй фурманкай, з натугай выцягваючы ногі з гразі, неахвотна плялася рудая, у бурых плямах, карова. Раскідваючы гразь у бакі, насустрач ім, да фронта прамчаліся два грузавікі, нагружаныя скрынкамі са снарадамі. Яны пакідалі густыя сінія хмурынкі дыму.

Васіль Дзянісавіч адышоў ад акна, сеў на ўслон.

Усё было падрыхтавана. Яшчэ ўчора тое неабходнае, што можа спатрэбіцца ўрачу ў партызанскім атрадзе, ён склаў у партфель.

Адзін за другім перад ім праходзілі ўспаміны нядаўніх дзён.

У гэтым пакоі ён пражыў незабыўныя дні. Штодзённа прымаў пацыентаў, знадворна спакойны, у бездакорна выгладжаным халаце. Тут і спаў. У вольны ад працы час ён часта заходзіў да Антося. Яны былі даўнімі таварышамі. Разам 20 год праслужылі ў Бярозаўцы. Калі прышла вайна, разам эвакуіравалі сем'і да сына настаўніка, які служыў у Куйбышэве. Вечарамі разам сядзелі ля рэпрадуктара, трывожна слухалі паведамленні з фронта. Лінія фронта хутка набліжалася. Маленькую вёску запоўнілі войскі. Памяшканне амбулаторыі занялі пад ваенны штаб. Амбулаторыю перавялі ў гэты цесны пакойчык у хаце калгасніцы. Аднойчы, калі ён выйшаў ад Антося (быў цёмны вечар), пачуў далёкі гул. Васіль Дзянісавіч здзіўлена прыслухаўся, гул пачуўся ў другі раз. Устрывожаны, ён тады вярнуўся да Антося і перадаў навіну. Разам яны стаялі па вуліцы і з заміраннем слухалі жудасную музыку. Той ноччу ўрач не заснуў, усё перадумаў. А раніцою, калі падняўся з ложка, цвёрда ведаў—ён будзе чакаць да таго часу, пакуль будуць тут чырвонаармейцы, а потым пойдзе ў партызанскі атрад...

Доўгім развітальным поглядам Васіль Дзянісавіч акінуў пакой.

Ложак панура чарнеў сеткай. Каля адзінага ў пакоі акна стаяў маленькі столік, за якім ён цяпер сядзеў. На століку стаялі тры пустыя пляшачкі з этыкеткамі—адна маленькая, з жоўтай стужачкай рэцэпта, і ляжала тоўстая кніга запісу хворых. Сцены пакоя папямнелі, у многіх месцах пакрыліся трэшчынамі. На падлозе валяліся абрыўкі паперы.

Васілю Дзянісавічу стала холадна.

Толькі халат, што вісеў на цвічку, быў беззаганна выгладжаны, нібы падрыхтаваны да прыёму. Недарэчна весела бліщчэла белая эмалевая дошчачка: «Не парушаць цішыню».

Шпарка надыходзіла густая асенняя цемра. Чырвоны бляск ад гарматных выбухаў скакаў па сценах.

— Трыццаць год таму назад я прыехаў не смелы, але малады і моцны,—ён змоўк і заплюшчыў вочы. Заўтра пайду адсюль стары і слабы... Трыццаць год... Дзесяць тысяч... дзевяцьсот... шэсцьдзесят дзён працы. Столькі часу служыў табе, Беларусь! Можа часам не паспяхова, але заўсёды аддана. Усё, што было, аддаў. Калі-б меў болей, то і тады не пашкадаваў-бы нічога... О, як радасна было глядзець, як уздымалася ты, родная! Кожны поспех, кожная драбніца радавала... І цяпер гэта ўсё пакінуць... Каму? Ворагу заклятаму...

У акно пастукалі.

Васіль Дзянісавіч, вы гатовы?

Антось стаяў на двары з мяшэчкам за плячыма.

— Зараз, мілы, адну хвілінку.

Васіль Дзянісавіч надзеў паліто, насунуў кепку на вочы і ўзяў у рукі партфель. Затым падумаў, паклаў партфель на стол і зноў сеў на ўслон.

— Усё жыццё аддаў. Пайду, а жыццё застанецца тут... У Бярозаўцы...

Акінуў позіркам пакой, схаваны густой цемрай. Рука звыкла намацала ў кішэні запалкі, але выпусціла.

— Так здаецца лепей—без апошніх развітанняў...

Выйшаў з пакоя. Адразу дыхнула халоднай макратой асенняй начы. Вецер схапіў крыло паліто і рвануў. Нізка ішлі цёмныя хмары. Васіль Дзянісавіч сышоў з ганка, падняў каўнер.

— Праз гадзіну нашы пакінуць сяло,—паведаміў Антось.

Урач нічога не адказаў. Ён маўчаў, заняты сваімі думкамі.

— Ведаеце, мілы Антось, мне толькі што нагадаўся выпадак з практыкі. У 1924 годзе да мяне аднойчы прывезлі хворую 17-гадовую дзяўчынку. Я і дагэтуль яе добра памятаю. Ціхая такая, з вялікімі чорнымі вачыма. Сухоты. Бацька ўвесь час плакаў у мяне ў больніцы, прасіў, маліў вылечыць. Яна ў яго адна была—памяць жонкі-нябожчыцы. Я абяцаў зрабіць усё. 15 дзён я не змыкаў вачэй, не адыходзіў ад яе ложка. Зрабіў усё, што можна было. Але я быў бяссільны. Разумееце, бяссільны! Яна памірала на маіх вачах, а я не мог выратаваць.

Наступіла маўчанне.

— Пойдзем, мілы,—ачнуўся ўрач.—У мяне зараз такое-ж самае пачуццё. Я ўсё-б аддаў, каб спыніць гэтых рудых малпаў. Я буду рабіць усё, што ў маіх сілах.

Непрыемны, свідруючы свіст прымусіў іх нахіліцца да зямлі. Недалёка на вуліцы са скрыгатам выбухнуў снарад. Нехта жахліва заенчыў.

Яны, не змаўляючыся, пайшлі на крык. Урач нахіліўся над жанчынай, якая стагнала. Гэта была гаспадыня той хаты, у якой мясцілася амбулаторыя. Моўчкі яны асцярожна паднялі жанчыну, панеслі ў хату. Урач паслаў сваё паліто на ложак. Жанчыну паклалі. Яна пакутліва стагнала.

Васіль Дзянісавіч хутка прынёс коўдру з суседняга пакоя і, калі завесіў акно, Антось запаліў настольную лямпачку. Урач зняў з вешалкі пакінуты халат, звыклым рухам усунуў рукі ў рукавы.

— Партфель,—загадаў ён.

Антось падаў партфель. Урач расклаў інструменты. Вымыў спіртам рукі і пінцэт.

У суседнім пакоі, відаць, прачнуўшыся, заплакала дзіця. Настаўнік выбег на гаспадарскую палавіну. Дзіця ляжала ў калысцы, якая была падвешана да столі. У пакоі скакалі чырвоныя цені ад пажару, таму твар дзіцяці зрабіўся незвычайна чырвонага колеру. Настаўнік доўга калыхаў дзіця, пакуль яно не заснула.

Калі Антось вярнуўся ў амбулаторыю, урач усё яшчэ апераваў раненую. Рана была вялікая, з парванымі краямі. Урач не заўважыў напарніка. На вуліцы стрэлы раптам змоўклі, і ў пакоі зрабілася так ціха, што было чуваць, як на руцэ ўрача цікае гадзіннік.

Ад выбуху снарада скаланулася падлога, пасыпалася атынкоўка. Дзінкнула разбітае шкло. У хату са свістам кінуўся рэзкі вецер, сарваў коўдру з акна. У лямпе палахліва замігаў агонь. Урач нездаволена выпрастаўся.

— Васіль Дзянісавіч, як вы мяркуеце, немцы не насцігнуць нас?

— Калі я раблю аперацыю, мілы, я ні аб чым пабочным не магу думаць. Я павінен дапамагчы, і толькі—гэта мой абавязак,—суха адказаў урач.

Ён дастаў з партфеля шыну і, прыклаўшы яе да нагі, пачаў заматваць бінтамі.

На ганку пачуліся крокі. Рэзкія ўрывістыя галасы. Скрыпнулі дзверы. Настаўнік прыадчыніў іх.

— Цішэй, урач робіць аперацыю.

У вузкую шчыліну святла высунуўся рослы, дужы немец. Бліснулі палоскі на пятліцах, крыллі свастыкі над правай кішэняй.

— Цурык!—крыкнуў немец.

— Нельга. Урач робіць аперацыю.

Немец з усяе моцы тузануў дзверы на сябе. Настаўнік, вытнуўшыся галавою аб дзверную клямку, паваліўся ў сенцы. Паспрабаваў падняцца, наступны ўдар зваліў яго на падлогу.

Салдат пераступіў праз настаўніка. За ім увайшлі яшчэ тры немцы. Апошні—доўгі і худы—наступіў на спіну ботам.

Урач выпрастаўся, строга і сярдзіта бліснулі прыжмураныя вочы.

— Нельга! Я раблю аперацыю!

Немец з ліловым крывым шрамам на шчацэ ўсміхнуўся адным кончыкам губ. Ён адстараніў урача рукою і нахіліўся над раненай. Жанчына была ў беспрытомнасці і стагнала: «вады... піць...».

— Зараз мы зробім на-ш ап-перацыя.

Ён пацягнуў за нагу жанчыну. Салдаты, што ўвайшлі з ім, зарагаталі. Шына з нагі жанчыны ўпала на падлогу. Раненая ўскрыкнула і заціхла. Немец са шрамам грэбліва зморшчыўся. Перабітая нага бязвольна павісла на звязку мышцаў. З павязкі вытыркнуўся ружовы абломак косткі, пырснула кроў. Немец выцяў па назе ботам. Нага, нібы маятнік, загойдалася.

— Вот на-ш аперацыя. —Немец насмешліва прыжмурыў маленькія вочкі, развязна ўхмыльнуўся. Выняўшы хусцінку, ён старанна выціраў рукі. Так яго вучылі абыходзіцца з пераможанымі. Ён са задавальненнем выконваў гэта. Практыка яго, відаць, была доўгая, таму так рабілася ўсё лёгка і звыкла.

Урач пахмура і нерухома стаяў, як скамянелы, ва ўпор глядзеў на немца.

— Як ты смееш так!?

Каўнер ціснуў горла, перашкаджаў гаварыць. Ён ірвануў каўнер. Гузікі паляцелі на падлогу. Зрабіўшы намаганне, праглынуў камок у горле. — Як ты пасмеў так... нягоднік!

Не скончыў. Тупы ўдар па галаве ствалом аўтамата паваліў яго на падлогу. Апошняе, што ён пабачыў,—гэта кароткі, з шырокай халявай, бот немца, які размахнуўся над галавой... Моцны ўдар у скронь.

Праз некалькі хвілін настаўнік, хістаючыся, падняўся на каленях, харкнуў згусткам крыві.

У пакоі немца не было. Кінулася ў вочы—нага раненай жанчыны канвульсіўна падрыгвала на тонкім звязку мышцаў. На падлозе ляжаў урач тварам уніз. Цьмяна адсвечвала голеная галава. Рука няўручна падгарнулася пад грудзі.

Апошнюю аперацыю Васіль Дзянісавіч не дакончыў.

Па Совецкаму Саюзу

Сталінградскі ордэна Леніна і Працоўнага Чырвонага Сцяга трактарны завод. На здымку: адзін з адноўленых цэхаў. Фота Н. Сіткіава. (Фотахроніка ТАСС).

АДНАЎЛЕННЕ ТАЛІНА

Упраўленне па справах архітэктуры пры СНК Эстонскай ССР распрацоўвае праект аднаўлення гарадоў, якія пацярпелі ад нямецкай акупацыі. Асаблівая ўвага ўдзелена Таліну.

Перад архітэктарамі пастаўлена задача—не толькі захаваць створанае вякамі архітэктурнае аблічча горада, але і выправіць недахопы ранейшай планіроўкі. Асобныя вуліцы будуць значна расшыраны і выпрамлены. Рад магістралей намечана злучыць па ўзору Садовага кальца ў Маскве. У маладзеленай частцы горада будуць разбіты новыя сады, скверы, бульвары.

Вуліцы Таліна ўпрыгожацца новымі будынкамі. Вырашана пабудаваць тэатр оперы, кансерваторыю і дом культуры. Намечана збудаванне дзесяці жылых дамоў на 20—25 кватэр у кожным. (ТАСС).

У ЮЖНЫХ РАЁННЫХ ЦЭНТРАХ АРГАНІЗОЎВАЮЦЦА БІБЛІЯТЭКІ

СНК РСФСР рашыў арганізаваць абласныя бібліятэкі ў Бранску, Калузе, Вялікіх Луках, Пскове, Тамбове і другіх гарадах. Апрача таго, адкрываюцца 288 раённых бібліятэк. У кожным раённым цэнтры ствараецца бібліятэка, у якой павінна быць не менш 3.000 тамоў. Для абслугоўвання сельскага насельніцтва арганізуецца 15.000 пераносных бібліятэк.

Зараз праводзіцца дзяржаўная рэгістрацыя ўсіх бібліятэк. Ведамствам і арганізацыям забаронена скарачаць наяўныя бібліятэкі без ведама і згоды Наркамасветы РСФСР.

На працягу гэтага года будзе накіравана ў новыя раённыя бібліятэкі не менш мільёна кніг. Наркамасветы РСФСР правадзіць устанавіць строгі кантроль за захоўваннем кніжных фондаў. (ТАСС).

ЦЭМЕНТНЫ ЗАВОД У РЫЗЕ

Адноўлен буйнейшы ў Латвіі цэментны завод. Гігантскія млыны, трансфарматары і электрагаспадарка працуюць бесперабойна. Першыя сотні тон высокаякаснага цэмента адгружаны для будаўніцтва мастоў праз Дзвіну. (ТАСС).

ШЭСЦЬ ЭШАЛОНАЎ ВУГАЛЮ Ў ФОНД ПЕРАМОГІ

Гістарычныя рашэнні Крымскай канферэнцыі выклікалі новы працоўны ўздым сярод гарнякоў Тульскага вугальнага басейна. За апошнія тры дні камбінат «Тулавугаль» перадаў у фонд Галоўнага Камандавання шэсць эшалонаў звышпланавага вугалю. (ТАСС).

МАСТЫ ДЛЯ ПЕРАПРАВЫ ПРАЗ ОДЭР

Рабочыя і спецыялісты П-скага мастабудаўнічага завода на працягу апошніх дзён перавыконваюць сутачныя заданні. Вядучыя цэхі—зборачна-клёпальны і зборачна-зварачны—выконваюць заданні на 118 працэнтаў.

Калектыў завода датэрмінова сабраў і адправіў два масты, прызначаныя для пераправы праз Одэр. (ТАСС).

На Одэры

Одэр—сведка бессмяротнай доблесці рускай зброі. На берагах гэтай ракі каля 200 год таму назад быў ушчэнт разбіт генералы прускі кароль Фрыдрых Другі. Вось яно гэтае славутае месца—Кунерсдорф, дзе пралілася ў 1759 годзе гарачая кроў нашых продкаў—салдат Пскоўскага, Наўгародскага і Казанскага палкоў. Вось яны, тыя самыя пагоркі пад Кунерсдорфам, дзе была адбіта шалёная кавалерыйская атака прускай арміі. Міма Кунерсдорфа праходзіць цяпер чыгунка, якая звязвае праз Одэр правабярэжную частку Брандэнбургскай правінцыі з Берлінам і астатняй Германіяй. Сюды, на Одэр, прыйшлі цяпер гвардзейскія палкі, якія захапілі ў баях са Сталінградам, сюды прыйшлі танкі гвардыі палкоўніка Аляксея Анфімава. Хуткаходы «Віліс» палкоўніка падышоў да Одэра да вуліц, у якой яшчэ гарэлі дамы, і адкуль яшчэ адыходзілі Рабіншта і Ашурпы. Тут, пад самым Франкфуртам, дзе нямецкія інтэнданты хаваюць Одэр, наступілі гэтыя танкі, і немцы ўцяклі хуткім хадою ў лес.

Рака мае ў гэтым месцы 300 метраў у шырыню. Калі стаць на палатно чыгункі, якая надыходзіць непасрэдна да берага, то можна ўбачыць строгую левабярэжную дамбу. Аўтамабілі ідуць магістральнае шасэ 1 аўтастрада, якая ідзе да Берліна. Наша артылерыя абстрэльвае не, каб не пагладжвалі эшалонаў на ёй акінуць-будуць рух.

Мы гутарылі з камандзірам танкавай роты гвардыі старшым лейтэнантам Падлубным. Былы настаўнік з-пад Канева на Кіеўшчыне, ён першым выйшаў да Одэра і далёка ад страціў ні аднаго танка. І да разрой сустрэчы з ім мінула тры тыдні.

— Мы зрабілі рэйд за суткі,—гаворыць Падлубны,—зрабіўшы 70 кіламетраў. Па дарозе да Одэра мая рота правяла тры бai. Усімаючы ў абарону цяпер, мы ўзялі пад кантроль дарогі і вайсковыя мосты. Так завязалі мы апорны пункт.

Мае танкі падыходзілі да перакрыжавання чыгункі і шасэйных дарог, адкуль з вялікай сілай біў нямецкі самаходны пістолет. З двух мамзі зблізку ўлучылі. Мы не палезлі ў лоб. Я загадаў абысці перакрыжаванне лесу і ўдарыць па немцах з тылу. Шквальны гарматны агонь выкурыў гітлераўцаў з іх акопаў і прымусіў уцякаць. Нашы танкі падбілі два самаходных гарматы і захапілі дота. Гэта былі бетонныя капаніры, размешчаныя на доўгую абарону. У іх асталіся велізарныя запасы боеприпасаў і праправы.

Тут мы доўга не затрымліваліся. Наша задача заставала ўсё: так, каб хутчэй выйсці да Одэра. Ужо настаў вечар, і мы вышлі на адну з вуліц вёскі. Перад намі дзе ўехалі па Одэра. З поўным агнём танкі іх прайшлі праз вёскі, дзе стаялі эшалоны. Не маючы часу надаваць на ўсіх стрэлаў, пайшлі ў гусенках за сабою Одэра. І к раннім тым на адзначанай аўтастрадзе разумеючы. З гусцях ссоўных пядзеў, мы вырвалі да самага Одэра. Раніцой паказаўся Одэр.

Немцы кідаюць для абароны ліній Одэра ўсякі, часам бываюць з усіх франтоў і напаўняць сфарміраваных ў гэтыя дні ў раёне Берліна з асабовага састава і выкладчыкаў афіцэрскіх школ, атрады маршавай пяхоты і многа жандармаў, паліцэйскіх і другіх частак. Яны нясуць велізарныя страты. На дарогах, якія вядуць да ўсхода, што-дзень мы бачым збітыя машыны і воінскіх.

На берагах Одэра зноў ззяе пераможная слава рускай зброі.

І. ДЗЕНІСАЎ.

1-шы Беларускі фронт.
16 лютага.
(Спец. кар. ТАСС).

Педагагічныя кадры для школ заходніх абласцей Беларусі

У заходніх абласцях Беларусі пасля поўнага вызвалення адноўлена сетка педагагічных навучальных устаноў. Адначасова з гэтым працуюць педагагічныя і настаўніцкія інстытуты і 9 вучылішчаў. У іх займаецца звыш 2.000 студэнтаў. Створаны таксама шырокія курсы, якія падрыхтоўваюць звыш 2.400 настаўнікаў.

...Ва ўсіх абласных гарадах заходніх абласцей Беларусі арганізаваны інстытуты ўдасканалення настаўнікаў. Тут павышаюць сваю кваліфікацыю 10 тысяч педагогаў. Апрача таго, многія настаўнікі займаюцца завочна ў педагагічных інстытутах і вучылішчах. (БЕЛТА).

ВОДГУКІ ЗА РУБЯЖОМ НА РАШЭННІ КРЫМСКАЙ КАНФЕРЭНЦЫІ КІРАЎНІКОЎ ТРОХ САЮЗНЫХ ДЗЯРЖАЎ

ЗША

ВАШЫНГТОН, 12 лютага. (ТАСС). Белы дом апублікаваў сумесную заяву Сталіна, Рузвельта і Чэрчыля аб канферэнцыі, якая адбылася ў Крыму.

Члены кангрэса ад дэмакратычнай і рэспубліканскай партый горача віталі рашэнні гістарычнай Крымскай канферэнцыі. У 16 гадзін 30 мінут па вашынгтонскаму часу, калі была апублікавана заява, сенат правёў пасяджэнне. Лідэр дэмакратаў у сенаце Барклі зачытаў тэкст дэкларацыі на пасяджэнні сената. Услед за тым Барклі заявіў, што ў сучасны момант ён не збіраецца каментаваць гэты «выключна важны дакумент». «Я хачу,—заявіў ён,—сказаць толькі, што велізарнае задавальненне выклікае ў мяне, як і ва ўсіх свабодалюбівых народаў свету, той факт, што трое вялікіх лідэраў знайшлі магчымасць сустрэцца і выпрацаваць агульную праграму».

Барклі выказаў упэўненасць, што ўсе, хто ведае цяжкасці, якія стаялі перад канферэнцыяй, будуць задаволены вынікамі. «Пагадненне паміж Рузвельтам, Сталіным і Чэрчылем адносна дзеянняў у будучым—вялікае дасягненне».

НЬЮ-ЁРК, 12 лютага. (ТАСС). Старшыня сенацкай камісіі па замежных справах Конэлі заявіў, што рашэнні трох вялікіх дзяржаў з'яўляюцца ў вышэйшай ступені задавальняючымі. Германія будзе раззброена і дэмілітарызавана.

дэмакратычнай аснове і забяспечання сістэм міжнароднай бяспекі, якія будуць зберагаць мір. Дасягнута пагадненне аб скліканні ў Сан-Францыска 25 красавіка канферэнцыі Аб'яднаных Нацый.

Адзін з кіраўнікоў рэспубліканскай партыі Вандэнберг заявіў, што рашэнні Крымскай канферэнцыі—найбольш значная падзея сучаснасці.

Адзначаючы, што ў галіне ваенных задач дасягнута поўнае адзінства, ён заявіў, што ў сучасны момант трэба адклікаць усю ўвагу на выкананне намечаных планаў.

На заяве сенатара-дэмакрата Хіла, рашэнні Канферэнцыі трох дзяржаў «могуць азначаць самы важны і значны момант у гэтым стагоддзі». Злучаныя Штаты ўхвальна сустрэлі дэкларацыю незалежнасці».

«Гэта адзін з самых найважнейшых дакументаў у гісторыі»,—заявіў сенатар-дэмакрат Пеппер.—Ён засведчыў велізарныя поспехі саюзнікаў, якія сталі магчымымі дзякуючы ўзаемаразуменню».

НЬЮ-ЁРК, 12 лютага. (ТАСС). Вялікая газета амерыканскіх кругоў выказвае задавальненне рашэннямі канферэнцыі. Апрача таго, яна падкрэслівае, што гэта рашэнні дапамогуць народам Германіі і ўсёй Еўропы.

ведамленне аб Канферэнцыі кіраўнікоў трох дзяржаў у Крыму, перадавала поўны тэкст дэкларацыі. Радыёстанцыі ўсіх гадзін перадавалі шматлікія каментарыі. Цэлая старонка газет была прысвечана рашэнням Крымскай канферэнцыі.

Адзін з першых тыповых каментарыяў, «Голас Амерыкі», указаў, што заява кіраўнікоў трох дзяржаў з'яўляецца самым значным дакументам нашага часу. Яна ўказвае на шляхі пасляваеннага ўладкавання свету.

Адзначаючы, што ў сувязі з гэтым варта адзначыць, што рашэнні канферэнцыі з'яўляюцца дакументам велізарнай важнасці.

Каментатар радыёстанцыі «Мючуэл» Мослі заявіў, што гэты вялікі гістарычны дакумент будзе суправаджацца з вялікім энтузіязмам ва ўсім свеце. Кіраўнікі трох вялікіх дзяржаў выказаліся ў духу адзінства з поўнай упэўненасцю ў сваіх сілах і пасляваенных праблемах. На словах Мослі, гэта—«Найвялікшы раздзел у гісторыі сучаснай палітыкі».

Другі каментатар радыёвяшчальнай кампаніі «Сіс легтоўрк», Уілс, адзначыў, што апублікаванне рашэнняў канферэнцыі з'яўляецца «доказам таго, што паспяховае вядзенне кааліцыйнай вайны паскарае скончэнне вайны і ўстанаўленне міру пасля вайны». Пагадненне адносна дапамогі вызваленым краінам сведчыць, па словах Уілса, аб тым, што Злучаныя Штаты ў сучасны момант поўнасцю ўдзельнічаюць у рашэнні еўрапейскіх праблем.

АНГЛІЯ

ЛОНДАН, 13 лютага. (ТАСС). Як перадае англійскае міністэрства інфармацыі, газета «Таймс» у перадавым артыкуле, прысвечаным Крымскай канферэнцыі, піша, што апублікаванне заявы аб выніках канферэнцыі выступае як вялікая гістарычная падзея. Намечаны план, які дазволіць ажыццявіць задачы ваенныя, будзе праведзены ў жыццё сумеснымі намаганнямі саюзных лідэраў. Паколькі ясна, што ў любы момант канчатковы крах нацысцкай тыраніі можа ўскласці на Аб'яднаныя нацыі, ад імені якіх галоўным чынам выступалі гэтыя тры прадстаўнікі, адказнасць за стварэнне нанова ўсёй структуры сусветнага грамадства. Гэта цяжкая задача. Але весткі, атрыманыя з Крыма, гавораць, што гэтую задачу яны рашаюць ва ўмовах поўнага ўзаемнага давер'я і аднадушша, якія адны дапамогуць яе рэалізацыі.

Дэкларацыя, якую мы атрымалі з Крыма, прадаўжае газета, заслугоўвае працяглага і дакладнага вывучэння. Увесь свет будзе натхнён надзеяй, якую адкрывае гэтая дэкларацыя ў сувязі з тым, што самая вялікая перашкода ўзаемаразуменню паміж саюзнікамі ліквідавана дасягненне адзінства поглядаў трох вялікіх дзяржаў на будучае Польшчы.

Вялікая агульная задача, якая ўзнікне перад саюзнікамі ў сувязі з разгромам, акупацыяй, раззбраеннем і часовым кіраваннем Германіяй пры цвёрдай рашымасці назаўсёды ліквідаваць яе магутнасць як дзяржавы, якая зноў магла-б пагражаць міру і свабодзе Еўропы, і пры цвёрдай рашымасці ў канчатковым выніку падрыхтаваць германскі народ да таго, каб ён заняў належнае яму па праву месца ў грамадстве краін, прадугледжана ў усіх бакоў і ў гэтым поваду дасягнута далёка ідучых пагадненні. Можна меркаваць, што ўсе праблемы, звязаныя з канчатковым знішчэннем германскіх ваенных злачынцаў і ліквідацыяй усіх органаў германскай ваеннай магутнасці, а таксама ў стварэнні ўмоў, якія забяспечваюць цывілізаванае жыццё Еўропы супроць новага ўзнікнення германскіх разбуральных сіл, намечана абшырная канструктыўная праграма, накіраваная на ўзнаўленне сусветнага грамадства.

ЛОНДАН, 13 лютага. (ТАСС). Англійскія газеты прысвячаюць перадавыя артыкулы заяве аб выніках Крымскай канферэнцыі.

«Дэйлі экспрэс», ахарактарызаваўшы заяву, як шчырае і поўнае выказванне па найцяжэйшых праблемах, піша, што канферэнцыяй ліквідаваны крыніцы ўзнікнення недавер'я і падазрэнняў.

«Дэйлі тэлеграф энд Морнінг пост» у перадавым артыкуле заўважае, што «перш за ўсё здзіўляе колькасць і шырыня закранутых праблем, а затым глыбіня вывадаў. Нішто не абыйдзена. Ні адна цяжкасць не была ігнаравана. У абшырным камюніке няма недагаворанасцей. Надзея на рознагалоссі сярод саюзнікаў, за якую ўсё яшчэ чапляюцца асуджаныя немцы, у іх наўрад ці можа існаваць. Апасенне, што ёсць некаторае нежаданне закранаць сутнасць традыцыйных супярэчнасцей, аказалася зусім памылковым. Дзяржаўныя дзеячы сустрэліся ў такі час, які Чэрчыль, магчыма, назаве, а можа ўжо назваў «апошнім крытычным перыядам вайны». Першай мэтай з'яўляецца паскарэнне канчатковага разгрому германскага мілітарызма. Намечаная ў Крыму стратэгія прадугледжвае ў большай меры, чым калі-небудзь, дзеянні, падобныя тым, якія прывялі саюзныя сілы да Рэйна і за Одэр, для «яшчэ больш магутных удараў, якія будуць нанесены ў сэрца Германіі з усхода, захада, поўначы і поўдня».

Каментатар лонданскага радыё Алан Бел заявіў, што Крымская канферэнцыя з'яўляецца велізарным поспехам. Тое, што сустрэча адбылася на невялікім рускім курорце, на беразе Чорнага мора, з'яўляецца вынікам рускіх перамог. У Крыму раздаліся словы, якія адгукнуцца ва ўсім свеце, таму што яны датычаць справы ўсяго чалавецтва. Германскія лідэры пастараюцца ўтоіць ад нямецкага народа рашэнні канферэнцыі. Але немцы даведаюцца аб канферэнцыі, калі будуць пераможаны.

Я знаходжуся, заявіў каментатар, сярод мільёнаў людзей, якія рады рашэнню аб поўным разгроме Германіі. Ніколі больш немцы не будуць мець вялікай арміі, якая з'явіцца пагрозай для іх суседзяў. Ніколі больш Германія не зможа парушыць мір на кантыненце. Гэта забяспечана рашэннямі Крымскай канферэнцыі. Германскія ўзброеныя сілы будуць раззброены і распушчаны. Раз і назаўсёды будзе знішчан германскі генеральны штаб. Германскае ваеннае абсталяванне будзе забрана, ліквідавана, германская прамысловасць узята пад кантроль. Злачынцы вайны падвергнуцца справядліваму і хуткаму пакаранню. Толькі калі нацысцкія законы і нацысцкая партыя будуць сцёрты з твару зямлі, калі германскі мілітарызм будзе выкаранен, толькі тады германскі народ атрымае надзею на дастойнае існаванне і месца ў суагульнасці нацый.

ФРАНЦЫЯ

ЛОНДАН 13 лютага. (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр з Парыжа, газета «Орор» піша, што Францыя можа радавацца вынікам Крымскай канферэнцыі, хоць Францыя і не прымала ў ёй удзелу. «Канферэнцыя прыняла рашэнні,—піша газета,—якія нельга не адобрыць у цэлым, паколькі яны маюць мэтаю знішчэнне германскага мілітарызма, а не германскага народа».

АЛЖЫР, 13 лютага (ТАСС). Алжырскае радыё перадае каментарыі свайго аглядальніка Жана Філіпа, які заяўляе, што пасля таго, як была апублікавана Дэкларацыя кіраўнікоў трох дзяржаў аб выніках Крымскай канферэнцыі, свет убачыў і пераканаўся ў тым, што паміж трыма вялікімі партнёрамі гэтай канферэнцыі дасягнута поўная дагаворанасць аб сродках і метадах завяявання канчатковай перамогі.

Што датычыць акупацыі Германіі і кантролю над ёю, прадаўжае аглядальнік, французская грамадская думка з задавальненнем адзначае, што Францыя будзе ўдзельнічаць у гэтым на пачатках поўнай суверэнасці і роўнасці з саюзнікамі.

Генеральны сакратар ППС Матушэўскі аб рашэннях Крымскай канферэнцыі па польскаму пытанню

ВАРШАВА, 14 лютага. (ТАСС). Камюніке аб заканчэнні канферэнцыі кіраўнікоў трох саюзных дзяржаў—Сталіна, Рузвельта, Чэрчыля сустрэта ўсімі коламі польскай грамадскасці з вялікім задавальненнем.

Каментыруючы рашэнні Крымскай канферэнцыі ў адносінах да Польшчы, польскае радыё адзначыла, што гэтае рашэнне з'яўляецца буйнай перамогай дэмакратычнай Польшчы.

Генеральны сакратар ППС (польскай сацыялістычнай партыі) Матушэўскі заявіў, што: камюніке кіраўнікоў трох дзяржаў—СССР, Англіі і ЗША, якія вынеслі на сваіх плячах увесь цяжар барацьбы з гітлерызмам, прызнае цяпер існуючы часовы ўрад дэмакратычнай Польскай рэспублікі дэ-факто, але патрабуе расшырэння яго састава за лік прыцягнення дэмакратычных элементаў унутры краіны і за мяжой.

Тое, што ў афіцыяльным камюніке зусім адсутнічае тэрмін «лонданскі польскі эміграцкі ўрад», сведчыць, што гэты «ўрад», які прадстаўляў з сябе польскія рэакцыйныя колы, поўнасцю сябе скампраметаваў і не можа брацца ў разлік як палітычная сіла.

Тэрыторыя дэмакратычнай Польшчы, згодна рашэння «канферэнцыі трох», будзе расшырана на поўнач і захад. Гэта значыць, што старадаўнія польскія землі вернуцца да Польшчы. Гэта — вялікая перамога. Ажыццяўляюцца мары польскага народа.

«Рашэнні канферэнцыі трох», — заявіў Матушэўскі, — вынесены без удзелу нас, палякаў. Але я хачу заявіць, што і пры нашым удзеле лепшага-б не зрабіць; мы-б і не хацелі нічога лепшага».

Прыём у Лондане, наладжаны совецкай профсаюзнай дэлегацыяй

ЛОНДАН, 15 лютага. (ТАСС). 15 лютага совецкая профсаюзная дэлегацыя наладзіла прыём для дэлегатаў Сусветнай профсаюзнай канферэнцыі. Прысутнічалі звыш 400 гасцей, у тым ліку, апрача дэлегатаў канферэнцыі, прадстаўнікі профсаюзаў Англіі і іншых краін, а таксама многія прадстаўнікі друку. Прыём прайшоў у вельмі прыязнай атмасферы.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў ЗАХОДНЯЙ ЕЎРОПЕ

ЛОНДАН, 16 лютага. (ТАСС). У паведамленні штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў гаворыцца, што саюзныя войскі занялі Варгейен на паўночным усходзе ад Клеве (Германія) і прасунуліся ў напрамку Рэйна. На поўдні ад Рэйхсвальдскага лесу саюзнікі расшырылі свае прадмостныя ўмацаванні на рацэ Нірс і захапілі Кесель і Гомерсум (Рэйнская вобласць).

Адзначана таксама прасоўванне войск саюзнікаў у раёне Эхтэрнаха і Рэміх (Люксембург).

У Паўночным Эльзасе, на захадзе ад Хагенау, адбіта спроба праціўніка пераправіцца праз раку Модэр. У раёне Страсбурга і Саверна войскі саюзнікаў захапілі 13 лютага 1.499 палонных.

Авіяцыя саюзнікаў прадаўжала свае налёты на варожыя ваенныя аб'екты.

НАЛЁТЫ АВІЯЦЫІ САЮЗНІКАЎ НА ГЕРМАНІЮ

ЛОНДАН, 16 лютага. (ТАСС). Як перадае міністэрства авіяцыі, у ноч на 15 лютага больш 1.300 англійскіх бамбардыроўшчыкаў зрабілі налёт на Дуісбург, Майнц, Нюрнберг і Дэсау. Начныя знішчальнікі, якія суправаджалі бамбардыроўшчыкі, атакавалі аэрадромы праціўніка.

Паводле паведамлення агенцтва Рэйтэр, звыш 1.100 амерыканскіх цяжкіх бамбардыроўшчыкаў у суправаджэнні больш 450 знішчальнікаў зрабілі ўчора ўдзень паўторны налёт на Дрэздэн і Котбус — важны вузел чыгуначнай лініі Дрэздэн—Франкфурт на Одэры. Бамбардыроўцы быў падвергнут таксама завод сінтэтычнага гаручага паблізу Магдэбурга.

МАСІРАВАНЫЯ НАЛЁТЫ АМЕРЫКАНСКАЙ АВІЯЦЫІ НА ЯПОНІЮ

ВАШЫНГТОН, 16 лютага. (ТАСС). Штаб Ціхаакіянскага флота ЗША паведаміў, што магутная аператыўная эскадра Ціхаакіянскага флота робіць зараз сіламі авіяцыі атакі супроць авіяцыйных заводаў і другіх ваенных аб'ектаў у Токіо і яго ваколіцах. Адначасова караблі Ціхаакіянскага флота падвяргаюць абстрэлу востраў Іводзіма, а авіяцыя—бліжэйшыя астравы Бонін.

ЛОНДАН, 16 лютага. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае, што з авіяносцаў, якія ўваходзяць у састаў магутнай амерыканскай эскадры, было накіравана ў раён Токіо больш 1.500 самалётаў. Адначасова ваенныя караблі і авіяцыя абстрэльвалі і бамбардыравалі астравы, якія знаходзяцца на поўдні ад Хонсю (галоўны востраў Японіі). Мэтаю гэтых налётаў, магчыма, з'яўляецца падрыхтоўка да новых камбініраваных дэсантных аперацый унутры абарончых бастыёнаў японскіх астравоў.

ТОКІО, 16 лютага. (ТАСС). Японская імператарская стаўка паведамляе, што сёння амерыканская аператыўная эскадра, што паявілася ў японскіх водах, сіламі самалётаў, якія дзейнічаюць з авіяносцаў, атакавала раён Канто і прэфектуру Сідзуока (в. Хансю). Другая эскадра ў саставе 30 ваенных караблёў, у тым ліку лінкораў і авіяносцаў падвергла абстрэлу востраў Іводзіма.

Як указвае агенцтва Домей Цусім, японскія самалёты аказалі амерыканскай авіяцыі жорсткае супраціўленне.

СТВАРЭННЕ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СОВЕТА СУПРАЦІЎЛЕННЯ Ў БЕЛЬГІІ

ПАРЫЖ, 16 лютага. (ТАСС). Агенцтва Франс Прэс перадае, што бельгійскі рэгент падпісаў 1 лютага дэкрэт аб стварэнні Нацыянальнага Совета супраціўлення. Гэты совет аб'ёднае прадстаўнікоў усіх бельгійскіх арганізацый руху супраціўлення з разліку па аднаму дэлегату ад кожнай арганізацыі. Совет з'явіцца кансультацыйным органам, які будзе ажыццяўляць рэгулярны кантакт паміж рухам супраціўлення і ўрадам.

Адказны рэдактар
В. САМУЦІН.

Беларускі Дзяржаўны ордэна Леніна тэатр оперы і балета
ў памяшканні Акругавага Дома Чырвонай Арміі
18 лютага РАНІШНІ СПЕКТАКЛЬ
„А Л Е С Я“
Е. ЦІКОЦКАГА.
Пачатак у 12 гадзін.

Сёння ў тэатрах і кіно:

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР ІМЕНІ ЯНКІ КУПАЛЫ
«ХТО СМЯЕЦЦА АПОШНІМ»

Кінотэатр «Першы» «ЧАПАЕЎ»
Кінотэатр «Беларусь» «ЧАКАЙ МЯНЕ»
Кінотэатр «Радзіма» «НОВЫЯ ПАХОДЖАННІ ШВЕЙКА»

ДА ЎВАГІ ГАЛОЎНЫХ БУХГАЛТАРАЎ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ І ЎСТАНОЎ
У адпаведнасці з інструкцыяй Народнага камісарыята фінансаў Саюза ССР № 504 «АБ ПРАВЯДЗЕННІ РЭАЛІЗАЦЫІ БІЛЕТАЎ ЧАЦВЕРТАЙ ГРАШОВА-РЭЧАВАЙ ЛАТАРЭІ» УСЕ ПРАДПРЫЕМСТВЫ І ЎСТАНОВЫ ПАВІННЫ ЗРАБІЦЬ ДА 1 САКАВІКА 1945 г. КАНЧАТКОВЫ РАЗЛІК З УСІМІ ПАДПІСЧЫКАМІ І ЎРУЧЫЦЬ ІМ АПЛОЧАНЫЯ БІЛЕТЫ ЧАЦВЕРТАЙ ГРАШОВА-РЭЧАВАЙ ЛАТАРЭІ.
НЕРАЗДАДЗЕНЫЯ БІЛЕТЫ ЧАЦВЕРТАЙ ГРАШОВА-РЭЧАВАЙ ЛАТАРЭІ ПАДПІСЧЫКАМ, ЯКІЯ АДСУТНІЧАЮЦЬ, ПАВІННЫ БЫЦЬ ЗДАДЗЕНЫ Ў ... не пазней 10 сакавіка 1945 года.
Упраўленне дзяржаўных працоўных ашчадных кас і дзяржкрэдыту Беларускай ССР.

БЕЛАРУСКАЯ
Дзяржаўная ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга філармонія
ў памяшканні Акругавага Дома Чырвонай Арміі
18 лютага **КАНЦЭРТ**
народнай артысткі СССР і БССР, лаўрэата Сталінскай прэміі, Л. П. АЛЕКСАНДРОЎСКАЙ.
У КАНЦЭРЦЕ ЎДЗЕЛЬНІЧАЮЦЬ:
лаўрэат Сталінскай прэміі народны артыст БССР Г. П. ГЛЕБАЎ, народная артыстка БССР А. В. НІКАЛАЕВА, заслужаныя артысты БССР І. А. МУРАМЦАЎ, Л. Г. РАХЛЕНКА, А. Н. МІТОН і саліст балета С. В. ДРЭЧЫН.
Ля раяля—галоўны канцэртмейстар тэатра оперы і балета С. Л. ТАЛКАЧОЎ.
Праграму вядзе А. ГОРСКІ.
Пачатак у 20 гадзін. Білеты ў касе АДЧА з 14 гадзін.

Абласное ўпраўленне кінофікацыі і Беларуская кантора Галоўкінапракату
з 17 па 25 лютага ў КІНАТЭАТРЫ «ПЕРШЫ» (гор. Мінск)
ПРАВОДЗЯЦЬ КІНОФЕСТЫВАЛЬ,
ПРЫСВЕЧАНЫ 27-й ГАДАВІНЕ РСЧА І ВАЕННА-МАРСКОГА ФЛОТА.
Дэманструюцца наступныя кінафільмы:
17 — 18 — «ЧАПАЕЎ»
19 — 20 — «ДВА БАЙЦЫ»
21 — 22 — «ПАДВОДНАЯ ЛОДКА «Т-9»
23, 24 і 25—«ДА ПЫТАННЯ АБ ПЕРАМІР'І З ФІНЛЯНДЫЯЙ».
Кінофільмы будуць суправаджацца лекцыямі.
Пачатак сеансаў: у 12, 14, 16, 18, 20 і 22 гадзін.
Каса адкрыта з 11 гадзін.

АТ28658 АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: г. Мінск, вул. Пушкіна, 55, 3-ці паверх. Тэлефоны: Адказнага рэдактара—149, Адказнага сакратара—150.